

PROPOSITIO 28.

Problema

Tabula VI. 253. Sollicitum corpus a quacunq[ue] potentia
 Fig. 3. deorsum tendente; invenire curvam A M super qua
 corpus descendens motu aequabili deorsum feratur ;
 seu aequaliter a horizontali AB recedat.

Solutio.

Ponitis AP = x, PM = y, AM = s, et poten-
 tia sollicitante = P, sit celeritas corporis initia-
 lis in A debita altitudini b, erit. celeritas in M
 debita altitudini b + ∫ P dx. Quare tempusculum,
 quo elementum M percurritur, est $\frac{ds}{\sqrt{(b + \int P dx)^2}}$.
 Quia autem motus per AM respondere debet
 motui aequabili per AP, concipiatur corpus mo-
 tum super AP celeritate constante debita altitu-
 dini b, debeat tempus per Pp aequari tempori
 per Mn, unde habebitur $\frac{dx}{y} = \frac{y + \int P dx}{b}$, seu
 $dy \sqrt{b} = dx \sqrt{P dx}$. Pono autem celeritatem ini-
 tialem congruentem cum celeritate descendens, vt
 curva in A tangat verticalem AP, et corpus pri-
 mo principio recta descendat. Nam quia propter mo-
 tum acceleratum necesse est vt curva continuo
 magis ad horizontem inclinetur, eius initium
 commodissime sumetur in A, vbi curva est verti-
 calis. Proditque ergo pro hac curva aequatio
 $dy \sqrt{b} = dx \sqrt{P dx}$. Q. E. I.

Co-

SUPER

UT PUNCTI

254. Hi-
 tatem, vt qu
 magis quoque
 sit inclinata.

255. In
 corporis est
 se minima, si
 bet esse verti-

256. Cel
 est esse nulla,
 fpectiva, qua
 horizontali Al

257. Voc
 fenus, quia
 bili motu deo
 nentio extrat i
 pothefi gravit
 formis. Satisfic
 tur ibi parabol
 in exemplo se

258. Sit
 P = g, erit ∫ P
 Tom. II.

Co-

unque potentia
 M super qua
 sum feratur ;
 edat.

25, et poten-
 corporis initia-
 celeritas in M
 tempusculum,
 si $\frac{ds}{\sqrt{(b + \int P dx)^2}}$
 ondere debet
 it corpus mo-
 debita altitu-
 inari tempori

$\frac{dx}{y} = \frac{y + \int P dx}{b}$, seu
 tentiam ini-
 descendens, vt
 et corpus pri-
 a propter mo-
 rna continuo
 eius initium
 nna est verti-
 urva aequatio

SUPER DATA LINEA IN VACUO 113

Corollarium I.

254. Haec ergo curva hanc habet proprie-
 tatem, vt quo maior sit corporis celeritas, eo
 magis quoque curva in eo loco ad horizontem
 sit inclinata.

Corollarium 2.

255. In loco ergo supremo, vbi celeritas
 corporis est minima, inclinatio curvae debet es-
 se minima, seu tangens curvae in eo loco de-
 bet esse verticalis.

Corollarium 3.

256. Celeritas igitur initialis v/b non pot-
 est esse nulla, quia ei aequalis est celeritas re-
 fpectiva, qua corpus deorsum progreditur, seu ab
 horizontali AB recedit.

Scholion I.

257. Vocatur haec curva linea aequabilis de-
 fenus, quia corpus super ea descendens aequa-
 bili motu deorsum progreditur. Lineae huius in-
 uentio extrat in Ad. Erud. Lipsi A. 1760. pro hy-
 pothefi gravitatis, seu potentiae sollicitantis vni-
 formis. Satisficere autem huic quaestioni demonstra-
 tur ibi parabola cubicalis Nelliiana, quae eadem
 in exemplo sequente prohibet.

Exemplum I.

258. Sit potentia sollicitans uniformis seu
 P = g, erit ∫ P dx = gr. Quare pro curva quaesita
 Tom. II. habet

habebitur illa aequatio $dy \sqrt{b} = dx \sqrt{g x}$, quae integra praebet hanc, $3\sqrt{b} = 2x \sqrt{g x}$, seu $\frac{2b\sqrt{g}}{3} = x^2$, quae est pro parabola Neiliana cuspide in A. verticalem AP tangente, cuius parameter est $\frac{2b}{3}$. Pro quaque ergo alia celeritate initiali, alia est sumenda parabola.

Exemplum 2.

259. Sit potentia sollicitans P potestati euntique abscissarum data linea auctarum proportionalis ut $P = \frac{(a+x)^n}{f x}$, erit $\int P dx = \frac{(a+x)^{n+1} - a^{n+1}}{(n+1)f}$

Quamobrem pro curva satisfaciente habebitur illa aequatio $dy \sqrt{(n+1)bf^n} = dx \sqrt{(a+x)^{n+1} - a^{n+1}}$. Si $n=0$, ita ut potentia sollicitans P sit potestati exponentis n distantiarum corporis a horizontali AB proportionalis, erit $dy \sqrt{(n+1)bf^n} = dx \sqrt{x^{n+1}}$,

cuius integralis est $y \sqrt{(n+1)bf^n} = \frac{2x^{\frac{n+3}{2}}}{n+3}$, seu

$\frac{(n+1)(n+3)}{4} b f^n y^2 = x^{n+3}$. At $n+1$ debet esse numerus affirmatiuus, alioquin $\int P dx$ fieret infinitum, quia euanescere debet factio $x=0$. Fit ergo $n+3 > 2$; quare satisfaciunt parabolae verticibus in A verticalem AP tangentes. Ut si $n=1$ seu $P = \frac{2}{x}$, satisfaciet parabola Apolloniana, cuius parameter est $2\sqrt{2bf}$.

Scholion 2.

260. Ex huius propositionis solutione perspicitur quomodo eius inuenta, qua data curva, quae

3

PUNCTI

$\sqrt{g x}$, quae $\sqrt{g x}$, seu $\frac{2b\sqrt{g}}{3}$ a cuspide in $\frac{2b}{3}$ imeter est $\frac{2b}{3}$ ritate esse de AP. $P = \frac{2b}{3x}$ cuius r $= a$; $n=1$ culo ei debita

26 inuenit $\frac{2x^{\frac{n+3}{2}}}{n+3}$ miter percurrit quabilis

26 inuenit $\frac{2x^{\frac{n+3}{2}}}{n+3}$ miter percurrit quabilis

26 *caliter corpus aliter.*

potestati euntique abscissarum data linea auctarum proportionalis ut $P = \frac{(a+x)^n}{f x}$, erit $\int P dx = \frac{(a+x)^{n+1} - a^{n+1}}{(n+1)f}$ habebitur illa aequatio $dy \sqrt{(n+1)bf^n} = dx \sqrt{(a+x)^{n+1} - a^{n+1}}$. Si $n=0$, ita ut potentia sollicitans P sit potestati exponentis n distantiarum corporis a horizontali AB proportionalis, erit $dy \sqrt{(n+1)bf^n} = dx \sqrt{x^{n+1}}$,

cuius integralis est $y \sqrt{(n+1)bf^n} = \frac{2x^{\frac{n+3}{2}}}{n+3}$, seu

$\frac{(n+1)(n+3)}{4} b f^n y^2 = x^{n+3}$. At $n+1$ debet esse numerus affirmatiuus, alioquin $\int P dx$ fieret infinitum, quia euanescere debet factio $x=0$. Fit ergo $n+3 > 2$; quare satisfaciunt parabolae verticibus in A verticalem AP tangentes. Ut si $n=1$ seu $P = \frac{2}{x}$, satisfaciet parabola Apolloniana, cuius parameter est $2\sqrt{2bf}$.

SPER DATA LINEA IN VACUO. 113

fit linea aequabilis descensus, requiritur potentia sollicitans. Cum enim sit $dy \sqrt{b} = dx \sqrt{P dx}$, erit $\int P dx = \frac{b dy^2}{2x}$. Ex qua oritur polito dx constante, $P = \frac{2b dy^2}{dx}$. Perspicitur ergo potentiam P a celeritate initiali $\sqrt{b}$ pendere. Curva vero data ita esse debet comparata, ut in A tangat verticalem AP. Si curvae radius osculi in M dicatur r, erit $P = \frac{2b dy^2}{r dx}$. Quare si ex gr. curva AM fuerit circulus tangens AP in A, cuius radius = a, erit r = a; $dy = \frac{a dx}{\sqrt{a^2 - x^2}}$ et $ds = \frac{a dx}{\sqrt{a^2 - x^2}}$. Pro circulo ergo erit $P = \frac{2b dy^2}{a dx} = \frac{2b dx}{a \sqrt{a^2 - x^2}}$. Celeritas vero in M debita est altitudini $b + \int P dx = \frac{2b}{a} \sqrt{a^2 - x^2}$.

Corollarium 4.

261. Patet ceterum ex aequatione, quam inuenimus, $\frac{dx}{\sqrt{b}} = \frac{ds}{\sqrt{(a-x)P dx}}$ tempus quo arcus AM describitur, aequale esse tempori, quo corpus vniiformiter celeritate altitudini b debita abscissam AP percurrit. In hoc ipso scilicet natura lineae aequabilis descensus nititur.

PROPOSITIO 29.

Problema.

262. Triangulo cuiusvis potentia ubique verticem caliter deorsum, inuenire curuam AM, super qua corpus aequabiliter versus datum plagam AP progredietur.

P 2

So-

Tabula VII. Fig. 3.

Solutio.

Sit AM curva quædam, et pro axē sumatur eius tangens AP, quæ verius datam plagam dirigitur. Problema ergo requirit, ut corpus super AM motum a potentia uniformi g sollicitatum eodem tempore ad M perveniat, quo corpus motu æquabili nempe celeritate $\sqrt{b}$ latum abscissam respondentem AP percurret, eritque celeritas initialis in A debita altitudini b. Dicantur AP = x, PM = y, et AM = s, ducaturque verticalis AQ, in Q secans horizontalem MQ. Celeritas igitur corporis in M tanta erit, quantum in Q cadendo per AQ cum sua celeritate $\sqrt{b}$ acquireret; quare celeritas corporis in M debita erit altitudini b + g z dicta AQ = z. Per conditionem problematis vero debet esse $\int \frac{dz}{\sqrt{b+gz}} = \int \frac{dx}{\sqrt{b+gz}}$ seu $\frac{dx}{\sqrt{b+gz}} = \frac{dz}{\sqrt{b+gz}}$, unde oritur hæc æquatio $dy \sqrt{b+gz} = dx \sqrt{gz}$. At z in x et y dabitur ex angulo PAQ; sit sinus huius anguli = m, erit cosinus = $\sqrt{1-m^2}$ posito sinu toto = 1. Nunc erit $\sqrt{1-m^2}$: m = AP(x); PO, ex quo erit $PO = \frac{mx}{\sqrt{1-m^2}}$, ideoque MO = $\frac{xy\sqrt{1-m^2}}{\sqrt{1-m^2}}$. At AO fiet = $\frac{x}{\sqrt{1-m^2}}$. Deinde ob $x:m = MO:OQ$, erit $OQ = \frac{xy\sqrt{1-m^2}}{\sqrt{1-m^2}}$. Consequenter AQ = $x + y\sqrt{1-m^2}$, et hinc $dy = \frac{dx}{\sqrt{1-m^2}}$. Quo valore in æquatione inventa substituto prodit $dz \sqrt{b+gz} = dx \sqrt{gz}$ (x-m) + m dx $\sqrt{gz}$, quæ transit in hanc $dx = \frac{dz \sqrt{b+gz}}{m\sqrt{gz} + \sqrt{b+gz}}$. Cu-

26

PUNCTI

Cuius ii
 $\frac{m\sqrt{z} + \sqrt{b}}{\sqrt{b+gz}}$
 + x $\sqrt{1-m^2}$
 fitæ.

26.
 nea trati
 nifi sit
 ticalis y

26.
 te conu
 metur h
 parabola

26.
 2 = y.
 $x^2 = \frac{4by}{g}$
 quam ei
 projectu
 ex super
 statem,

26.
 parum.
 $\frac{m^2 \sqrt{z}}{3b(1-m^2)}$

axe sumatur
 plagam di
 corpus super
 sollicitatum
 o corpus mo
 tum abscissam
 celeritas ini
 neur AP = x,
 eritque AQ
 celeritas igitur
 im in Q ca
 / b acquireret;
 a erit altitu
 tionem pro
 $\frac{dx}{\sqrt{b+gz}}$
 $\sqrt{b+gz} = dx \sqrt{gz}$
 Q; fit sinus
 $1-m^2$ posito
 : m = AP(x);
 que MO =

Deinde ob
 $\frac{1}{y} = \frac{m^2}{x}$. Con
 sequenter AQ =
 $x + y\sqrt{1-m^2}$, et hinc dy
 equatione in
 $\frac{dx}{\sqrt{b+gz}} = \frac{dz}{m\sqrt{gz} + \sqrt{b+gz}}$. Cu-

266. Si x et y, et consequenter z est valde
 parum, erit $1(1 + \frac{m^2 \sqrt{z}}{\sqrt{b+gz}}) = \frac{m^2 \sqrt{z}}{\sqrt{b+gz}} - \frac{m^2 \sqrt{z}}{2b(1-m^2)}$
 quam proxime. Initium cr-

Cuius integralis invenitur $x = \frac{2y\sqrt{z} - 2b\sqrt{1-m^2}}{m^2 \sqrt{z}}$. Quæ æquatio, loco z valore my + $\sqrt{b+gz}$ substituto, dat naturam curvæ quæfitæ. Q. E. I.

Corollarium I.

263. Curvæ ergo satisfaciens semper est linea transcendens, nempe a logarithmis pendens, nisi sit m vel o vel 1, i. e. nisi recta AP vel sit verticalis vel horizontalis.

Corollarium 2.

264. Si igitur m = o problema cum præcedente conuenit, fit enim z = x, ideoque curvæ exprimitur hac æquatione $dy \sqrt{b+gz} = dx \sqrt{gz}$, quæ dat parabolam cubicalem vt supra.

Corollarium 3.

265. Si m = 1 fit linea AP horizontalis, et z = y. Habetur ergo $dx = \frac{dz \sqrt{b}}{\sqrt{gz}}$, seu $x = \frac{2y\sqrt{b}}{\sqrt{g}}$, seu $x^2 = \frac{4by}{g}$. Hæc ergo curvæ est ipsa proleptoria; quam corpus in A celeritate $\sqrt{b}$ horizontaliter projectum libere describit. Hæc enim curvæ, vt ex superiore libro intelligitur, hanc habet proprietatem; vt motus horizontalis fit æquabilis.

Corollarium 4.

266. Si x et y, et consequenter z est valde parum, erit $1(1 + \frac{m^2 \sqrt{z}}{\sqrt{b+gz}}) = \frac{m^2 \sqrt{z}}{\sqrt{b+gz}} - \frac{m^2 \sqrt{z}}{2b(1-m^2)}$
 quam proxime. Initium cr-

50 curvae AM exprimitur hac aequatione $x = \frac{x\sqrt{1-m^2}}{3(1-m^2)\sqrt{6}}$ seu ob $x=my+x\sqrt{(1-m^2)}$, ista $y = \frac{2(m^2+2)\sqrt{1-m^2}}{3\sqrt{6}(1-m^2)}$. Quae reducitur ad hanc $\frac{2\sqrt{1-m^2}}{4\sqrt{6}} = (my+x\sqrt{(1-m^2)})^2$.

Corollarium 5.

267. Si $m=1$, seu si linea AP est horizontalis, et series logarithmo illi aequalis continetur in infinitum, haecque series loco illius substituitur in infinitum, terminum omnes prae infinitesimo eo evanescent. Dabit autem infinitesimus $x=0$, seu $y=0$, id quod indicat hoc casu lineam rectam horizontalem quoque satisfacere. Id quod quidem per se est perspicuum, nam corpus super recta horizontali aequabiliter progreditur, ideoque motus eius horizontalis est aequabilis.

Scholion I.

268. Mirabile igitur videtur, quod aequatio differentialis et integralis quoque, quae prodit si ponatur $m=1$, parabolam tantum praebet, et rectam horizontalem excludere videtur. Sed notandum est, lineam rectam horizontalem pro omnibus quoque plagis AP satisfacere cum motus in ea sit aequabilis, atque ideo versus omnes plagas aequabiliter progreditur. Perspicuum autem est aequationem nostram generalem hanc rectam comprehendere non posse, quia rectam AP nusquam tangit, nisi in casu $m=1$, quo cum ea congruit.

51

ITU PUNCTI

gruit. casu et quaer.

26

blema licet p. bilis vi loco g tiali, i pro cui rem q constan regrari aequari. enim a in qua tae. l rione c gnificat que ad relitio re cor probici tantum resoluo

uatione $x = x\sqrt{(1-m^2)}$, ista Quae reducitur $m^2)^2$.

P est horizontalis continue- o illius substituitur, seu $y=0$, tam horizontalidem per se est et horizontali motus eius ho-

quod aequatio quae prodit si n praebet, et atur. Sed notandum est, motus in ea tunc plagas aequabiliter progreditur, ideoque motus eius horizontalis est aequabilis. Id quod quidem per se est perspicuum, nam corpus super recta horizontali aequabiliter progreditur, ideoque motus eius horizontalis est aequabilis.

gruit. Atque haec ipsa ratio quoque est, cur pro casu etiam $m=1$ linea recta non directe inveniri queat.

Scholion 2.

269. Manifestum quoque est eadem opera problema huiusmodi sensu acceptum solui potuisse, si scilicet potentia sollicitans non uniformis sed variabilis utriusque esset posita. Namque substituto P loco G, et $\int Pdz$ loco $\int dy \sqrt{b} = dx \sqrt{Pdz}$ pro curva quaesita. Habet vero x eundem valorem quem ante. Quare si P ab altitudine z et constantibus tantum pendat, poterit $\int Pdz$ vel integrari vel per quadraturas exhiberi. Atque tum aequatio pro curva poterit construi, peruenietur enim ad hanc aequationem $dx = \frac{dx \sqrt{b}}{m\sqrt{Pa-z+6(1-m^2)}}$ in qua variables x et z sunt a se invicem separate. Noli autem problema nimis lata significantione confusam efficere. Quando enim huiusmodi significatio neque plus difficultatis habet in se, neque ad peculiarem viam accommodari potest, eo relitio particulare tantum problema pertinet, et confusum. Propter eandem rationem sequens problema isochronae paracentricae in hypothesis tantum potentiae uniformis et deorsum directae resoluo.

PRO.

PROPOSITIO 30.

Problema.

Tabula VII. 270. In hypothesi potentiae sollicitantis visfor-
 mis et deorsum tendentis insuente curvam AM super
 qua corpus descendens aequabiliter a dato puncto C
 recedit.

Solutio.

Sit AM curva quaesita, eius sumatur tangens
 CA, quae per datum punctum C transit, erit
 corporis in A celeritas minima. Quia enim haec
 celeritas tota ad recedendum a C impenditur, in
 aliis curvae elementis necesse est, ut celeritas sit
 maior, eo quod eius tantum pars ad recessum in-
 sumitur. Punctum A ergo erit supremum curvae
 quaesitae. Sit igitur celeritas corporis in A debita alti-
 tudini b, haecque celeritate concipiatur corpus per
 AP uniformiter moveri: debeat itaque hic motus
 cum descensu corporis super curva AM ita con-
 venire, ut ad quaeque puncta P et M aequali-
 tate in M debita altitudini v, ducatur CP=CM
 =x, et sit sinus ang. PCM=f, posito sinu toto
 =1. Ducantur arcus circulares PM et pm centro
 C, erit $Mn=Pr=dx$, et ang. pCm sinus = f +
 dt . Quare erit sinus ang. $mCn = \frac{dx}{\sqrt{1-n^2}} = \frac{x}{m}$.
 Erit igitur $mn = \frac{dx}{\sqrt{1-n^2}}$, atque $Mm = \sqrt{dx^2 +$
 $\frac{x^2}{m^2}}$. Cum ergo elementum Mm celeritate $\sqrt{v}$

ST
 UT PUNCTI

eodem
 Pp cele
 $dx/\sqrt{1-n^2}$
 v deter
 lis CQ
 ergo co
 nent in
 licitate
 g. CD.
 eius col
 $(1-n^2)$,
 $(1-t^2)$,
 $(1-m^2)$
 $(1-m^2)$
 $(1-m^2)$
 $co \ v \ va$
 $\sqrt{(1-t^2)}$
 $= xdt \sqrt{v}$
 $(1-t^2) -$
 exprimi
 terminat
 ipsa cur

271
 nenta in
 tres qua
 AC et
 C reced
 Tom. II

SUPER DATA LINEA IN VACIO. 123

eodem tempore describi debeat, uno elementum
 Pp celeritate $\sqrt{b}$, erit $\frac{dx}{\sqrt{b}} = \sqrt{(1-\frac{x^2}{a^2} + (1-\pi a))}$ seu
 $dx/\sqrt{(1-t^2)}(v-b) = xdt\sqrt{b}$. Requiritur ergo v
 v determinetur. Ad hoc ducatur ex C vertica-
 lis CQ et horizontales AD, et MQ; postquam
 ergo corpus ex A ad M descendit, deorsum per-
 venit intervallo DQ. Quare posita potentia sol-
 licitante = g erit $v=b+g$. DQ=b+g. CQ=
 g. CD. Sit AC=a, sinus anguli ACD=m, erit
 eius cosinus = $\sqrt{(1-m^2)}$, unde erit $CD = a\sqrt{v}$
 $(1-m^2)$, et cosinus ang. MCQ= $mt + \sqrt{(1-m^2)}$
 $(1-t^2)$. Quam ob rem erit $CQ = mt + x\sqrt{v}$
 $(1-m^2) + mgtx + gxx\sqrt{(1-t^2)}$. Quo lo-
 co v valore substituto prodibit ista aequatio dx
 $\sqrt{(1-t^2)}(mgtx + gxx\sqrt{(1-m^2)}(1-t^2) - ga\sqrt{(1-m^2)})$
 $= xdt\sqrt{b}$, seu haec $\frac{dx}{\sqrt{1-t^2}}(mgtx + gxx\sqrt{(1-m^2)})$
 $(1-t^2) - ga\sqrt{(1-m^2)} = \frac{dx}{\sqrt{1-t^2}}$. Quae aequatio
 exprimit naturam curvae quaesitae, et, si inde-
 terminatae x et t a se invicem separari possent,
 ipsa curva constructi posset. Q. E. I.

Corollarium I.

271. Per speciem igitur est ex aequatione in-
 nenta innumerabiles curvas quaesito satisfacere, ob
 tres quantitates angulum scilicet ACD, distantiam
 AC et celeritatem $\sqrt{b}$, qua corpus a fixo puncto
 C recedit, quae pro lubitu variari possunt.
 Tom. II. Q. Co.

Corollarium 2.

272. Atque harum trium quantitatum binis quibusque assumtis pro arbitrio terra sola variabilis infinitas produceret curvas quaevis satisfaciennes. At quia aequatio haec generaliter constructi non potest, omnes curvae satisfaciennes exhiberi non possunt.

Corollarium 3.

273. Quod ad figuram curvarum harum attinet, intelligitur, eas omnes in A cuspidem habere debere, quia A est punctum supremum. Alter enim curvae ramus ex A ad alteram partem rectae AP descendere debet; Excepto casu quo CAP sit linea horizontalis, tum enim haec ratio cessat.

Corollarium 4.

274. Alter vero ramus ad alteram rectae CP partem positus aequae soluit problema ac ille AM. Invenitur enim eadem ex aequatione, si modo t seu angulus PCM accipitur negativus.

Corollarium 5.

275. Ex sola autem aequationis invariantae inspectione perspicitur eam duobus casibus separationem indeterminatarum admittere, quorum alter est si $q=0$, alter si $m=-1$. Illo scilicet casu evanescit distantia AC et punctum A in C incidit: hoc vero casu recta CP fit horizontalis.

Hos

SYPER I

Hos igitur amplexus evolvunt

276. Incidit in punctum C; sicut a

abibit in hanc qua indeterminata Constructio igitur ras confici potest

Aboluitur, ut facta ralis aequatio fiat $x = a$.

quo facta $q = \frac{2\sqrt{g}}{b}$ accipiendum, ut

277. Si ipsi omnes curvae q

PUNCTI

binis sola variabilis constructi exhiberi

harum attinens hanc

supremum. Alteram partem excepto casu enim haec

rectae lemma ac inspectione, si negativus.

invenit in duobus casibus separationem aliter scilicet casu in C incidit horizontalis.

Hos

Hos igitur ambos casus in sequentibus duobus exemplis evolvemus.

Exemplum I.

276. Incidat ergo punctum A in C seu corpus descendens incipiat in ipso puncto C; sicut a. Hoc ergo casu aequatio pro curva quaesita abibit in hanc $\frac{dx}{\sqrt{g}} = \frac{dt}{\sqrt{(1-\pi)(m+1-\pi^2)(1-\pi^2)}}$, in qua indeterminatae a se invicem sunt separatae. Constructio igitur curvae quaesitae per quadraturas confici poterit; fiet enim $x = \frac{2\sqrt{g}}{b} t$

Aboluitur, ut facta $t=0$ fiat $x=0$. Namque generalis aequatio ita debet integrari ut postea fiat $x = a$. Hoc igitur casu integrale

ita est accipiendum, ut facta $t=0$ ipsum evanescat. Ad constructionem huius integralis vero melius perspicendam, pono cosinum anguli MCQ seu $m t + \sqrt{(1-m^2)(1-t)}$ q , quo facta fiet sinus ang. MCm , seu $\frac{dt}{\sqrt{(1-q^2)}}$. Hisque substitutis habebitur ista aequatio: $\frac{2\sqrt{g}}{b} t = \int \frac{dt}{\sqrt{(1-q^2)}}$, quod integrale ita est accipiendum, ut facta $q=1$ fiat $x=0$.

Corollarium 6.

277. Si ipsi b diversi valores attribuantur, omnes curvae quae oriuntur erunt inter se similes,

Q 2

les, manente enim angulo MCP, distantia CM proportionalis est accipiendi ipsi b altitudini generanti celeritatem initialem

Corollarium 7.

278. Quicumque ergo fuerit angulus ACQ, constructio non immutatur, sed tantum confans adicienda. Quare constructio inferiens vni casui ad omnes casus potest accommodari.

Scholion I.

279. Problema hoc de aequabili recessu a fixo puncto praeterito seculo jam erat propositum et solutum in Ad. Lips. A. 1695. atque solutiones quae ibi extant conveniunt apprime cum casu huius exempli, vniuersalis enim solutio illo loco non est data. Quamobrem casus exempli sequentis nouas prorsus dare videtur curvas huic quaestioni satisfaciennes. At quia sequens constructio cum hac conuenit, quamquam ipsae curuae sint prorsus differentes, tamen etiam sequens casus in his, quae hactenus tradita sunt, contineri censendus est. Vocantur autem istiusmodi curuae isochronae paracentricae, quia motus super his a centro fixo fit aequabilis.

Exemplum 2.

280. Sit linea CAP horizontalis, fiat $m = \frac{1}{2}x$ atque in aequatione generali euaneſcet terminus $gAV(1-m)$. Hoc igitur casu aequatio fit vt an-

SUI

te separati
quarto in
quod inre
fiat $x = a$.
fiat postea
structio e

281.

ri queant,
mittant,
quantum f
necesse est
morer.

282.

deorsum te
corpus dati
aequalibus
etiam fixum

Sums
A in quo
lis. Siqu
AC = a, ei

PUNCTI

distantia CM
altitudini ge-

nlus ACQ,
um confans
ens vni ca-
ari.

recessu a fi-
propositum
ationes quae
casu huius
loco non
sequentis
ic quaestio-
tructio cum
prorsus dif-
is, quae hac
st. Vocantur
acentricae,
aequabilis.

et terminus
fit vt an-

te separabilis, transmutabitur enim generalis aequatio in hanc $\frac{dx\sqrt{g}}{\sqrt{a-x}} = \frac{dt}{\sqrt{a-t}}$, seu $\frac{2\sqrt{g}x}{\sqrt{a-x}} = \int \frac{dt}{\sqrt{a-t}}$ quod integrale ita est accipiendum, vt postea $t = 0$ fiat $x = a$. Quare $\int \frac{dt}{\sqrt{a-t}}$ ita integrato, vt euaneſcat postea $t = 0$ erit $\frac{2\sqrt{g}x - 2\sqrt{g}a}{\sqrt{b}} = \int \frac{dt}{\sqrt{a-t}}$. Quae constructio ergo cum praecedente conuenit.

Scholion 2.

281. An praeter hos duos casus alii inueniri queant, qui separationem indeterminatarum admittant, vehementer dubito. A nemine quidem, quantum scio, alius est curuae, quamobrem non necesse esse iudico, vt huic materiae diutius immorer.

PROPOSITIO 31.

Problema.

282. Potentia sollicitante existente uniformi et Tab. VIII. deorsum tendente, inuenire curuam AM, super qua Fig. 1. corpus data cum celeritate initiali ita moueatur, vt aequalibus temporibus aequales angulas circa punctum fixum C absoluat.

Solutio.

Sumatur initium curuae in loco quodam A in quo recta CA in ipsam curuam est normalis. Siquae celeritas in A debita altitudini b, et AC = a, erit celeritas angularis vt $\frac{b}{a}$, cui quantitati

tati celeritas angularis in singulis punctis M expressa debet esse aequalis. Sic celeritas in M debita altitudini ψ et $CM = x$, erit $m\dot{\psi} = dx$. Fiat ut $Mm = M\dot{\psi} \frac{Mx}{x} = \dot{x}$, quae quantitas per MC diuisa dat celeritarem angularem $= \frac{Mx\dot{\psi}}{Mx^2}$, quae cum aequalis esse debeat ipsi $\frac{d\psi}{dt}$ habebitur haec aequatio $Mx \cdot aV\psi = Mm \cdot MC \cdot Vb = Mm \cdot xVb$. Sic jam ducta verticali DCQ , sinus ang. $ACD = m$, erit cosinus eius $= V(1-m^2)$ posito sinu toto $= 1$. Item sinus ang. MCD sit $= t$, erit cosinus $= V(1-t^2)$. His igitur positis erit $CD = aV(1-m^2)$ et $CQ = -xV(1-t^2)$, atque sinus ang. $MCm = \frac{dx}{dt} \frac{dt}{dx} = \frac{x}{a}$, unde fit $Mm = \frac{xdt}{a(1-t^2)}$ et $Mm = \frac{dx}{aV(1-t^2)} \frac{dt}{dx} = \frac{x}{a}$. At quia corpus ex altitudine DQ est delapsum, erit $\psi = b + g$. $DQ = b + g aV(1-m^2) - g x V(1-t^2)$. Quibus vectoribus in aequatione inuenta substitutis orietur haec aequatio, $bdx^2(1-t^2) = a^2 b dt^2 + g a^2 dt^2 V(1-m^2) - g a^2 x dt^2 V(1-t^2) - b x^2 dt^2$, seu $dxVb = \frac{dx(a^2 b + g a^2(1-m^2) - g a^2 x(1-t^2))}{V(1-t^2)}$. Quae aequatio ita integrata ut posito $t = m$ fiat $x = a$, exprimit naturam curuae quaesitae.

Corollarium I.

283. Si loco sinuum angulorum ACD, MCD eorum cosinus introducantur, fiatque $V(1-m^2) = n$ et $V(1-t^2) = q$; erit $dxVb = \frac{dx(a^2 b + g a^2(1-n^2) - g a^2 x(1-q^2))}{V(1-q^2)}$ seu

U PUNCTI

284. Vbi curva ad radium CM est normalis, ubi ob euanelescens dx erit $b(a^2 - x^2) = g a^2(gx - m)$. Quoties ergo est $q = \frac{a^2 b + g a^2(1-n^2) - b x^2}{g a^2 x}$, erit curva in radium CM normalis. Quia autem q intra limites $+1$ et -1 continetur; x non potest esse maior data quantitate; nam posito $x = \infty$ fieret $q = \infty$, quod esset absurdum.

Corollarium 2.

285. Si CM est normalis in curuam erit celeritas angularis $= \frac{y\dot{\psi}}{x} = \frac{y\dot{\psi} + g\dot{\psi}x}{x}$, quae aequalis esse debet ipsi $\frac{d\psi}{dt}$. Maxima ergo est illa celeritas angularis si $q = -1$. Ille autem motus angularis eo fit minor quo maior est x . Eo vero minor porro erit motus angularis, quo magis obliqua est curva ad radium MC . Quare curva non ultra datam distantiam infra C descendere poterit, quam distantiam dabit x ex hac aequatione $xVb = aV(b + gna + gx)$, nempe $x = \frac{g a^2 + aV(\frac{E_0 a^2}{b} + \frac{E_0 a}{g} + 1)}$. Haec ergo est maxima curuae a puncto C distantia.

Corollarium 3.

286. Cum igitur curva non ultra datam distantiam a centro fixo C distare queat, curuae haec erit

Corollarium 4.

287. Si loco sinuum angulorum ACD, MCD eorum cosinus introducantur, fiatque $V(1-m^2) = n$ et $V(1-t^2) = q$; erit $dxVb = \frac{dx(a^2 b + g a^2(1-n^2) - g a^2 x(1-q^2))}{V(1-q^2)}$ seu

288. Si loco sinuum angulorum ACD, MCD eorum cosinus introducantur, fiatque $V(1-m^2) = n$ et $V(1-t^2) = q$; erit $dxVb = \frac{dx(a^2 b + g a^2(1-n^2) - g a^2 x(1-q^2))}{V(1-q^2)}$ seu

289. Si loco sinuum angulorum ACD, MCD eorum cosinus introducantur, fiatque $V(1-m^2) = n$ et $V(1-t^2) = q$; erit $dxVb = \frac{dx(a^2 b + g a^2(1-n^2) - g a^2 x(1-q^2))}{V(1-q^2)}$ seu

erit in se rediens. Scilicet vel post unam reuolu-
tionem vel post duas vel post tres etc. vel etiam
post infinitas reuolutiones in se redibit. Prout
literae a , b , n et g fuerint assumtae.

Exemplum I.

287. Si potentia sollicitans euasceat sit $g=0$,
et corpus aequabiliter promouebitur. Tum igitur
pro curua descripta haec habebitur aequatio $\frac{dx}{\sqrt{a^2-x^2}}$
 $= \frac{dt}{\sqrt{1-t^2}}$, cuius integralis per log. est $\sqrt{1-x^2}$
 $= \sqrt{1-t^2}$, seu $\sqrt{1-x^2} = \sqrt{1-t^2}$, seu
 $x\sqrt{1-x^2} = t\sqrt{1-t^2}$, Quae
reducta dat $(a^2-x^2)^2 = 4(a^2-t^2)^2$, ex quo fit
 $4a^2x^2t^2$. Incidat recta AC in verticalem CD hoc
enim perinde est, ob euascentem potentiam g ,
debebit ergo fieri $x=a$, posito $t=0$, ex quo fit
 $a^2+c^2=0$, atque $a^2=a^2x^2+u^2$ seu $x^2=a^2(1-t^2)$.
Quae aequatio est pro circulo diametri a per pun-
ctum fixum C transeunte. Quando enim motus
in circulo est aequabilis, motus quoque respectu
cuiusque puncti in peripheria erit aequabilis.

Scholion.

288. Perficuum autem est hoc casu periphe-
riam circuli quoque satisfacere, cuius centrum est
in puncto fixo C, quippe quae solutio est facillima
et sua sponte se prodit. Quamobrem maxime
mirandum est hunc casum in solutione non conti-
neri.

S

II PUNCTI

nam reuolu-
tionem vel post
tres etc. vel etiam
post infinitas
reuelutiones in
se redibit. Prout
literae a , b , n
et g fuerint
assumtae.

287. Si potentia
sollicitans euasceat
sit $g=0$, et corpus
aequabiliter
promouebitur. Tum
igitur pro curua
descripta haec
habebitur aequatio
 $\frac{dx}{\sqrt{a^2-x^2}} = \frac{dt}{\sqrt{1-t^2}}$,
cuius integralis
per log. est $\sqrt{1-x^2} = \sqrt{1-t^2}$,
seu $x\sqrt{1-x^2} = t\sqrt{1-t^2}$,
Quae reducta dat
 $(a^2-x^2)^2 = 4(a^2-t^2)^2$,
ex quo fit $4a^2x^2t^2$.
Incidat recta AC
in verticalem CD
hoc enim perinde
est, ob euascentem
potentiam g , debebit
ergo fieri $x=a$,
posito $t=0$, ex quo
fit $a^2+c^2=0$, atque
 $a^2=a^2x^2+u^2$ seu
 $x^2=a^2(1-t^2)$.
Quae aequatio est
pro circulo diametri
 a per punctum
fixum C transeunte.
Quando enim motus
in circulo est
aequabilis, motus
quoque respectu
cuiusque puncti
in peripheria erit
aequabilis.

288. Perficuum
autem est hoc casu
peripheriam circuli
quoque satisfacere,
cuius centrum est
in puncto fixo C,
quippe quae solutio
est facillima et sua
sponte se prodit.
Quamobrem maxime
mirandum est hunc
casum in solutione
non contineri.

Tom. II

SUPER DATA LINEA IN VACUO. 129

Ratio vero huius similis progressus est eius,
quam supra §. 268. dedimus; vbi simile parado-
xum obseruauimus. Ad circulum centrum in C
habentem designandum prodire debuisset $x=a$,
seu $dx=0$, quod vero quia x vt quantitas varia-
bilis consideratur non fieri potuit, praefertim cum
in eadem aequatione solutio alia sit contenta, in
qua x est quantitas reuera variabilis. Ex prima
vero aequatione posito $e=b$, quae est $Mm' =$
 Mm . x intelligi potest circulum satisfacere, nam
si vbi que est $x=a$ erit quoque $Mm=Mm'$. Magnum
autem arbitror subsidium ad construendas curuas
huic problemati satisfaciendas proditurum, si tali
methodo solutio inueniri posse, quae sponte pro
casu motus aequabilis circulum centrum in C ha-
bentem esset data. Cum enim casus simplicis-
simus ita sit inuolutus et abditus, vt elici vix
queat, conicere licet, alias saepe curuas simpli-
ces in generali quapiam solutione contineri, quae
sunt erutu difficillimae.

PROPOSITIO 32.

Problema.

289. Si corpus attrahatur vi quacunque ad Tab. VIII.
centrum curuum C, inuenire curuam AM super qua
corpus data eum celeritate descendens, motu aequabi-
li versus C seruetur.

Tom. II.

R

So-

Tab. VIII.
Fig. 2.

aequatio $ds = \frac{dt}{\sqrt{(1-m)}} = \frac{dx}{\sqrt{1-\frac{m}{a^2}}} \sqrt{f} \frac{dx}{x}$, cuius integra-
 lis est $s = \frac{2f(1-m)^{\frac{1}{2}}}{3\sqrt{f}}$. Altera aequatio inter per-
 pendiculum p et x , erit haec $pp = \frac{fxx/\frac{a}{2}}{b+\sqrt{f\frac{x}{a}}}$ Ex
 qua invenitur punctum flexus contrarii in eo lo-
 co, in quo est $b = 2f(1-\frac{m}{a^2})^{\frac{1}{2}} + 2b/\frac{a}{2}$ seu $1/\frac{a}{2} =$
 $\frac{-b+\sqrt{b^2+2bf}}{2f}$. Hoc ergo habebitur sumendo $s =$
 $\frac{-b+\sqrt{b^2+2bf}}{3f\sqrt{2a}}$. Perspicitur porro si fiat $x=0$, so-
 re $s = \infty$, seu curvam infinitis spiris centrum C cir-
 cundare, hoc vero casu erit $\frac{pp}{xx} = 1$, seu $p = x$.
 Vitimo ergo, curva in circulum infinite parvum abit.

Exemplum 3.

298. Ponatur $n = -2$ ut vis centripeta sit
 quadratis distantiarum reciproce proportionalis,
 erit $\frac{dt}{\sqrt{(1-m)}} = \frac{-f dx}{x} \sqrt{\frac{a-x}{2x}} = ds$. Ponatur $\frac{a-x}{2x} =$
 yy , fiet $\frac{dx}{2y} = \frac{2y dy}{1+2y} = dy - \frac{dy}{1+2y}$. Exprimi-
 vero $\int \frac{dy}{1+2y}$ arcum, cuius tangens est y seu $\sqrt{\frac{a-x}{2x}}$
 sic hic arcus $= t$; erit $t + \frac{y^2}{2} = y = \sqrt{\frac{a-x}{2x}}$. Vbi que
 ergo data distantia x capiendus est arcus s in $\frac{y^2}{2}$
 ductus aequalis differentiae inter tangentem $\sqrt{\frac{a-x}{2x}}$ et
 arcum respondentem, posito radio $= 1$. Si x
 ponatur $= 0$, fiet $s = \infty$, ex quo sequitur curvam
 per infinitas spiras ad centrum C descendere.
 Prae-

Praeterea:
 Ex quo
 curvam
 num abit
 $t + \frac{x^2}{2} = \sqrt{1-x}$
 incidet in
 vel $x=0$
 erit $t = x$
 behitur

nus integra-
 tio inter per-
 $\frac{xx/\frac{a}{2}}{b+\sqrt{f\frac{x}{a}}}$ Ex
 ri in eo lo-
 seu $1/\frac{a}{2} =$
 imendo $s =$
 fiat $x=0$, so-
 ntrum C cir-
 rum $p = x$.
 parvum abit.

299.
 infinitae
 potestati
 seu $P = \frac{x^n}{f^n}$

centripeta sit
 portionalis,
 natur $\frac{a-x}{2x} =$
 Exprimi-
 it y seu $\sqrt{\frac{a-x}{2x}}$
 $\frac{pp}{xx} = \frac{(n-1)}{2x}$. Vbi que
 reus s in $\frac{y^2}{2}$
 em $\sqrt{\frac{a-x}{2x}}$ et
 $= 1$. Si x
 abit in circulum
 descendere.
 Prae-

quae erit
 duo disti
 est nume
 Si $n+1$
 $\frac{pp}{xx} = \frac{(n-1)}{2x}$
 A.M circa
 ralem. 1
 $x=0$ fit
 abit in c
 corporis :

centripeta sit
 portionalis,
 natur $\frac{a-x}{2x} =$
 Exprimi-
 it y seu $\sqrt{\frac{a-x}{2x}}$
 $\frac{pp}{xx} = \frac{(n-1)}{2x}$. Vbi que
 reus s in $\frac{y^2}{2}$
 em $\sqrt{\frac{a-x}{2x}}$ et
 $= 1$. Si x
 abit in circulum
 descendere.
 Prae-

Praeterea ob $-\int P dx = \frac{f(x-x^2)}{ax}$ erit $pp = \frac{fxx(a-x)}{ax+\sqrt{f(a-x)}}$
 Ex quo sequitur si x evanescat fore $\frac{pp}{xx} = 1$, seu
 curvam vitimo quoque in circulum infinite par-
 vum abire. Si fuerit $ab = ff$, erit $pp = \frac{xx(a-x)}{a}$, et
 $t + \frac{x^2}{2} = \sqrt{\frac{a-x}{2}}$ Punctum flexus contrarii hoc ergo casu
 incidet in eum locum, vbi est $2ax = 3xx$, seu
 vel $x=0$ vel $x = \frac{2a}{3}$. Sin autem fuerit $ab = 4ff$,
 erit $t + \sqrt{1-x} = \sqrt{\frac{a-x}{2}}$; et punctum flexus contrarii ha-
 behitur capiendo $x = a/\frac{1}{2}$.

Scholion 2.

299. Quo autem appareat, quomodo spirae
 infinitae sint comparatae, si vis centripeta fuerit
 potestati cuiusque distantiarum proportionalis
 seu $P = \frac{x^n}{f^n}$; consideretur aequatio inter p et x ,

quae erit $\frac{pp}{xx} = \frac{a^{n+1} - x^{n+1}}{(n+1) \int \frac{a^n}{x^{n+1}} + \frac{1}{x^{n+1}}}$. Vbi
 duo distinguendi sunt casus alter quo $n+1$ est
 est numerus affirmativus alter quo est negativus.
 Si $n+1$ est numerus affirmativus factu $x=0$ fit
 $\frac{pp}{xx} = \frac{a^{n+1}}{a^{n+1}}$. Hoc ergo casu curva
 A.M circa centrum C abit in logarithmicam spi-
 ralem. At si $n+1$ est numerus negativus factu
 $x=0$ fit $\frac{pp}{xx} = 1$. His ergo in casibus curva in C
 abit in circulum infinite parvum. Fit his casibus
 corporis ad C accedentis celeritatis infinite magna,
 et

et hanc ob rem nisi curva in circumlum abiret corpus celeritate infinite magna ad C accederet, quod esset contra conditionem problematis. Determinatis igitur curvis, super quibus corpus aequabiliter ad centrum virium accedit, investigabimus eas curvas, super quibus motu aequali circa centrum virium circumferentur.

PROPOSITIO 35.

Problema

Tab. VIII. 300. Si corpus attrahatur perpetuo ad centrum virium C, determinare curvam AM, super qua corpus motu angulari circa centrum C aequaliter movetur.

Solutio.

Sit A curvae punctum supremum, ubi curva normalis erit in radium AC; sitque celeritas corporis in A debita altitudinibus et $AC = a$, erit motus angularis in A $= \frac{v}{a}$, cui quantitati motus angularis in singulis punctis M debet esse aequalis. Ponatur $CM = x$, cui aequalis capiatur CP, et sit vis centripeta in M $= P$, erit celeritas in M debita altitudinibus $b - \sqrt{Pdx}$, integrali $\int Pdx$ ita accepto ut evanescat posito $x = a$. Ducta tangente MT vocetur perpendicularum ex C in eam densissimum $CT = p$, erit $x : p = Mm : mm$. Hanc ob rem celeritas per $mm = \frac{p \sqrt{b - \sqrt{Pdx}}}{x}$, et celeritas angularis $= \frac{p \sqrt{b - \sqrt{Pdx}}}{x^2}$, quae aequat-

37.

PUNCTI

aequalis sequatio Centro li BS, q erit mn : nunc sit $\frac{p \sqrt{b - \sqrt{Pdx}}}{x^2}$ substituto Pdx , hiquatione

301. Pdx , quae sit $\frac{x^2}{2}$, $\int \frac{x^2}{2} dx = \frac{x^3}{6}$

302. quatione ret enim las potest maximus

303. cunque vis Tom. II.

aequalis esse debet ipsi $\frac{v^2}{a}$. Hinc prodit sequens sequatio $ba^2 = a^2 b p^2 - a^2 p^2 \int Pdx$, seu $p = \frac{x^2 \sqrt{b - \sqrt{Pdx}}}{2x^2 - \sqrt{Pdx}}$. Centro C radio BC $= r$ describatur arcus circuli BS, qui dicatur $= s$, erit $r : d = x : mm$, unde erit $mm = x ds$ et $Mm = V(d^2 + x^2 ds^2)$. Cum nunc sit $x : p = V(d^2 + x^2 ds^2) : x ds$ fiet $p = \frac{x^2 ds}{\sqrt{d^2 + x^2 ds^2}}$. Quo valore in aequatione inventa substituto habebitur $bdx^2 + bx^2 ds^2 = a^2 b ds^2 - a^2 ds^2$. Pdx , hincque $ds = \frac{dx \sqrt{b - \sqrt{Pdx}}}{\sqrt{a^2 b - bx^2 ds^2}}$. Ex qua aequatione curva quaesita poterit constructi. Q.E.D.

Corollarium I.

301. Quo minor sit x , eo maior fiet $h = \sqrt{Pdx}$, quare quo minor sit x eo minor quoque fiet $\frac{x^2}{2}$, seu sinus anguli CMT. Est enim $\frac{x^2}{2} = \frac{x^2 \sqrt{b - \sqrt{Pdx}}}{2}$.

Corollarium 2.

302. Porro tam ex hypothesi quam hac sequatione x non potest fieri maior quam a , fiet enim $p > x$. Quamobrem radiorum CM nullus potest esse normalis in curvam, nisi qui est maximus nempe $= AC$.

Scholion I.

303. Per se quidem manifestum est in quacunque vis centripetae hypothesi circumlatro Tom. II.

io ad centrum super qua corpus aequaliter movetur.

n, ubi curva normalis corporis erit motus angularis in illis. Ponatur sit vis centripeta altitudinero ut evanescat MT vocetur sum $CT = p$, eritas per $mm = \frac{p \sqrt{b - \sqrt{Pdx}}}{x}$, quae aequat-

tro C descriptum fatifacere; corpus enim si-
per circulo uniformiter moveri debet. Etiam-
si autem aequatio generalis circulum non com-
prehendere videatur, nihilio tamen minus in ea
contentus esse debet; ut iam supra innuimus.

Scholion 2.

304. Periplicum autem est nullam aliam
curvam centrum C cingentem praeter circulum
quaeiro fatifacere posse. Nam in huiusmodi cur-
vis fieri non potest, ut omnes rectae ex C edu-
ctae et in curvam normales sint inter se aequales.
Quae igitur curvae praeter circulum problema
solvant, eae per ipsum centrum C transire de-
bent, ut plus vno radio MC non sit in curvam
normali. Cuiusmodi ergo sint hae curvae in se-
quente exemplo videamus.

Exemplum.

305. Sit vis centripeta distantis a centro
directe proportionalis seu $P = \frac{a}{r^2}$ erit $-\int Pdx =$
 $\frac{a^2 - x^2}{2a}$. Quo subdituro pro curva sequens prodit
aequatio $ds = \frac{dx \sqrt{a^2 - x^2}}{\sqrt{a^2 - x^2}}$. Est vero $\int \sqrt{a^2 - x^2}$ ar-
cus, cuius sinus est $\frac{x}{a}$ existente toto sinu = r.
Notetur hic arcus per $A \frac{a}{2}$. Sit sinus arcus BS
= t, erit $s = A \cdot t$; unde fiet $A \cdot t = \sqrt{\frac{2bf}{a^2 + 2bf}}$.
(A.1-

SU PUNCTI

pus enim si-
debit. Etiam-
in non com-
minus in ea
innuimus.

nullam aliam
acter circulum
huiusmodi cur-
vae ex C edu-
er se aequales.
tum problema
transire de-
bit in curvam
e curvae in se-

306. Sit potentia sollicitans uniformis g, et Tab. VIII,
ubique deorsum tendat, deturque curva AT, inue-
nientis a centro
erit $-\int Pdx =$
sequens prodit
ro $\int \sqrt{a^2 - x^2}$ ar-
ro sinu = r.
sinus arcus BS
= $\sqrt{\frac{2bf}{a^2 + 2bf}}$.
(A.1-

(A.1-A $\frac{a}{2}$). Sen arcus cuius cosinus est $\frac{x}{a}$ erit = A.t
 $\sqrt{\frac{a^2 + 2bf}{2bf}}$. Vnde constructio curvae facilis fuit;
eritque curva algebraica quoties $\sqrt{\frac{a^2 + 2bf}{2bf}}$ est nu-
merus rationalis. Sit $\sqrt{\frac{a^2 + 2bf}{2bf}} = m$ seu $2bf =$
 $\frac{a^2 - 1}{m^2}$, erit $\frac{m dx}{\sqrt{1 - m^2 x^2}} = \frac{dx}{\sqrt{a^2 - x^2}}$, cuius integralis per
logarithmos imaginarios est $m / (tV - 1 + V(1 - t^2)) =$
 $= 1 / (\frac{2 + \sqrt{1 - x^2} - a^2}{a})$ seu $(tV - 1 + V(1 - t^2))^m =$
 $\frac{2 + \sqrt{1 - x^2} - a^2}{a}$. Demittatur ex M in AC perpendi-
culum MQ = y et posito CQ = u, erit $x = \frac{u}{m}; y =$
arque $t = \frac{x}{a}$. Propterea prodibit $(\frac{2 + \sqrt{1 - \frac{u^2}{m^2}} - a^2}{a})^m =$
 $= \frac{2 + \sqrt{1 - \frac{u^2}{m^2}} - a^2}{a}$. Ve sic $m = 2$ seu $bf = \frac{a^2}{2}$, habebi-
tur ista aequatio $(\frac{2 + \sqrt{1 - \frac{u^2}{4}}}{2})^2 = \frac{2 + \sqrt{1 - \frac{u^2}{4}}}{2}$. Quae
reducta dat hanc $x^2 = au^2 - a^2 y^2 = ax^2 - 2ay^2$, seu
 $y = x \sqrt{\frac{a - x}{2a}}$ et $u = x \sqrt{\frac{a + x}{2a}}$. At si inter coordi-
natas orthogonales u et y aequatio desideretur
ea erit ordinis sexti haec $(y^2 + u^2)^3 = a^2(u^2 - y^2)^3$.
In hac curva applicata erit maxima si $x = \frac{2a}{3}$,
seu si sumatur CQ = $\frac{2}{3}a \sqrt{\frac{1}{2}} = a \sqrt{\frac{1}{2}}$, tum enim
erit QM = $\frac{2}{3}a \sqrt{\frac{1}{2}}$. In aliis vero ipsius m valo-
ribus maxima applicata erit ubi est $myV(a^2 - x^2)$
= ux.

PROPOSITIO 34.
Problema.

306. Sit potentia sollicitans uniformis g, et Tab. VIII,
ubique deorsum tendat, deturque curva AT, inue-
nientis a centro
erit $-\int Pdx =$
sequens prodit
ro $\int \sqrt{a^2 - x^2}$ ar-
ro sinu = r.
sinus arcus BS
= $\sqrt{\frac{2bf}{a^2 + 2bf}}$.
(A.1-

nire curvam AM, super qua corpus ita descendat, ut tempus per arcum quemcumque AM p[ro]p[ri]o[rum] t[em]p[or]um-
le sit recti quadratae ex applicata res[ist]ente P T
cuius datae AT.

Solutio.

Ponatur abscissa communis AP = x, curvae
AT applicata PT = t, dabitur ergo, quia curva
AT datur aequatio inter x et t, quae talis esse
debet, ut euanescere x fiat quoque t = 0,
quia motus initium in A ponitur, et tempora
a puncto A computantur. Sit porro curvae quae-
sae AM applicata PM = y, et arcus AM = s.
Debita sit celeritas initialis in A altitudi b. Erit
ergo celeritas in M debita altitudi b + gx, et
tempus quo arcus AM absolvitur = $\frac{dy}{\sqrt{b+gx}}$, quod
aequale esse debet ipsi $\sqrt{t}$. Habbetur ergo haec
aequatio $\int \frac{dy}{\sqrt{b+gx}} = \sqrt{t}$ seu $\frac{dy}{\sqrt{b+gx}} = \frac{dt}{2\sqrt{t}}$. Unde
 $dt^2(b+gx) = 4tdx^2 + 4tdy^2$, atque
 $dy = \frac{\sqrt{bdt^2 + gdx^2 - 4tdx^2}}{2\sqrt{t}}$. Ex qua aequatione, cum
t per x detur, curva quaesita A M constructi po-
terit. Ita autem est construenda, ut postea x = 0
fiat quoque y = 0, quo curvae AM initium sit in
A. Q. E. I.

Corollarium I.

307. Quo igitur curva sit realis, oportet,
ut $bdt^2 + gdx^2$ sit maius quam $4tdx^2$ seu $\frac{dt}{2\sqrt{t}}$

U PUNCTI

$\frac{dx}{\sqrt{b+gx}}$
Si enim
recta ve-

ita descendat,
p[ro]p[ri]o[rum] t[em]p[or]um-
le sit recti P T

30
aequale
sponder
cum sit
descendi
loco vb

= x, curvae
, quia curva
haec talis esse
noque t = 0,
et tempora
) curvae quae-
rcus AM = s.
itudini b. Erit
i b + gx, et
 $\frac{dy}{\sqrt{b+gx}}$, quod
ur ergo haec
 $\frac{dt}{2\sqrt{t}}$. Unde
 $dt^2(b+gx) = 4tdx^2 + 4tdy^2$, atque
nitione, cum
construi po-
ut postea x = 0
initium sit in

307
verticali
= m, et
 $\frac{dx}{\sqrt{b+gx}}$
4x, id
Tum aut
tur x =
tangens
si b = 0,
fiat imagi
que tum
constituit

alis, oportet,
ut tdx^2 seu $\frac{dt}{2\sqrt{t}}$

SUPER DATA LINEA IN VACUO. 343

$\frac{dx}{\sqrt{b+gx}}$, sine integrando $\sqrt{t} > \frac{2\sqrt{b+gx} - 2\sqrt{b}}{g}$.
Si enim fuerit $\sqrt{t} = \frac{2\sqrt{b+gx} - 2\sqrt{b}}{g}$, curva AM sit
recta verticalis, super qua descensus sit celerissimus.

Corollarium 2.

308. Si igitur in curva AT alicubi fiat $\frac{dt}{2\sqrt{t}}$
aequale ipsi $\frac{dx}{\sqrt{b+gx}}$, ibi tangens curvae A M re-
spondens erit verticalis. Atque si infra hanc lo-
cum sit $\frac{dt}{2\sqrt{t}} < \frac{dx}{\sqrt{b+gx}}$, curva AM non eousque
descendet, sed habebit punctum reversionis in eo
loco ubi tangens est verticalis.

Corollarium 3.

309. Si angulus quem curva AT in A cum
verticali AP constituit fuerit acutus, cuius tangens
= m, erit in initio A, t = mx, et $\frac{dt}{2\sqrt{t}} = \frac{m dx}{2\sqrt{mx}}$
 $\frac{dx}{\sqrt{b+gx}}$, unde m (b + gx) maius esse debet quam
4x, id quod semper accidit si b non fuerit = 0.
Tum autem erit $dy = \frac{dx\sqrt{b^2m^2 + gm^2x - 4mx^2}}{2\sqrt{mx}}$. Postea igitur
x = 0, fiet $\frac{dy}{dx} = \infty$, seu his casibus curvae AM
tangens in A erit horizontalis, nisi sit b = 0. At
si b = 0, erit $dy = \frac{dx\sqrt{gm^2 - 4x}}{2}$. Ne igitur curva AM
fiat imaginaria, debet gm maius esse quam 4, ac-
que tum curva AM cum AP in A angulum acutum
constituet, cuius tangens erit $\frac{\sqrt{gm^2 - 4}}{2}$.

Corollarium 4.

310. Sin vero angulus, quem curva AT in A cum verticali AP facit, sit rectus, sit $m = \infty$. Hoc ergo casu curvae AM tangens in A semper erit horizontalis, siue b sit $= 0$ siue secus.

Corollarium 5.

311. Si celeritas in A est $= 0$, et in principio A curva AT confundatur cum curva, cuius aequatio est $t = ax^n$, existente n numero affirmativo, quo crescente x quoque t crescat, erit $dt = 2nx^{n-1} dx$ et $dy = \frac{dx \sqrt{(a^2 g n^2 x^{2n-1} - 4ax^2)}}{2 \sqrt{ax^n}}$.
Nunc ne dy fiat imaginarium facto $x = 0$ debbit esse $n > 2n-1$, seu $n < 1$, quibus casibus scilicet curva AT in A est normalis ad AP. Tum vero erit in puncto A, $dy = \frac{ndx \sqrt{ag}}{2x^{1-\frac{n}{2}}}$ et $y = \frac{nx^{\frac{n+1}{2}} \sqrt{ag}}{2(n+1)}$, et radius osculi curvae AM in A =

$\frac{n^2 ag x^{\frac{n}{2}}}{2(n+1)}$. Ex quo sequitur curvae AM, cuius tangens in A est horizontalis, radium osculi in A debere esse infinite parvum, si corpus ex quiete super ea descendere possit. Nisi enim radius osculi fuerit infinite parvus, corpus perpetuo in A quietens permanebit.

Co-

SPPER

PUNCTI

312. Si i ponatur in A. bit $\frac{dt}{\sqrt{t}}$ minus nae AT. Quae p est quantitas nimis magnum ita accipi debet autem valore $\frac{dx}{\sqrt{x}} + p dx$ seu sita AM. Vel itio $y = \int dx \sqrt{(1 - 4ax^2)}$ est p non tale: $\int p dx$ praescrip magnum.

313. Ex rem affirmatiu descendere: si n na AM in illo retur sursum. nito, curva A salem.

314. Si b ra AT innumer prout enim celi piatur, alia pr

Co-

SPPER DATA LINEA IN VACUO. 143
Corollarium 6.

312. Si igitur corpus ex quiete descendere ponatur in A, quo curva AM fiat realis, debbit $\frac{dt}{\sqrt{t}}$ minus esse quam $\frac{dx}{\sqrt{x}}$ saltem in initio curvae AT. Quare si ponatur $\frac{dx}{\sqrt{x}} = \frac{dt}{\sqrt{t}} + p dx$, ubi p est quantitas affirmativa saltem nisi x ponatur nimis magnum, erit $\sqrt{t} = \frac{2\sqrt{x}}{g} + \int p dx$, ubi $\int p dx$ ita accipi debet, vt evanescat facto $x = 0$. Hoc autem valore loco $\frac{dx}{\sqrt{x}}$ substituto prodibit $\sqrt{x} = \frac{dx}{\sqrt{x}} + p dx$ seu $s = x + \int p dx \sqrt{g x}$, pro curva quaesita AM. Vel inter x et y haec habebitur aequatio $y = \int dx \sqrt{(2p \sqrt{g x} + g \int p dx)}$. Notandum vero est p non talem esse posse quantitatem, ex qua $\int p dx$ praescripto modo acceptum fiat infinite magnum.

Corollarium 7.

313. Ex dictis intelligitur, quamdiu p valorem affirmativum retineat, tamdiu curvam AM descendere: si sit $p = 0$, et deinceps negativum, curva AM in illo loco habebit cuspidem, et reuertur sursum. Si $p = \infty$, manente tamen $\int p dx$ finito, curva AM ibi habebit tangentem horizontalem.

Corollarium 8.

314. Si b non ponatur $= 0$, ex eadem curvae AT innumerabiles inveniri poterunt curvae AM, prout enim celeritas initialis maior minore accipitur, alia prodit curva AM.

Scho-

Scholion.

315. Problematis huius maximus erit vſus in ſolutionibus ſequentium problematum indetermi-
natorum, in quibus omnes curvae requiruntur, ſuper quibus corpus eodem tempore vel ad da-
tam rectam vel curvam lineam perveniat. Hanc
ob rem indolem quantitatum t et p diligentius in-
vestigamus, quo iis in ſequentibus vti liceat.

PROPOSITIO 35.
Problema.

Tabula IX. **Fig. 1.**
316. *Posita potentia ſollicitante uniformi g et
directum $directa$, invenire omnes curvas AMC , ſuper
quibus corpus in A ex quiete deſenſum incipiens da-
to tempore ad rectum horizontalem BC perveniat.*

Solutio.

Ponatur $AP = x$, $PM = y$, et $AB = a$. In curva
 AND exprimat PN ſupra ſumtam quantitatem $ſpdx$,
cuius curvae haec debet eſſe proprietas, vt in A cum
axe ABC concurrat, eiusque applicatae continuo vsque
ad D ſaltem creſcant, quo ſcilicet pdx ſit affir-
mativum. Nunc ſumto $y = \int dx \sqrt{g^2 x^2 + 2gpx}$
erit tempus per $AMC = \frac{2x}{g} + BD$ (312.).
Quamobrem cum infinite curvae huius indolis in
locum curvae AND ſubſtitui queant, ex iis infi-
nitae orientur curvae AMC , ſuper quibus omni-
bus

SOI

bus corp
rizontale
dum pro
enataſcat
retinente
rem. Q.

317.
AND in
li CD,
pendicula

318.
vero quo
Ar ſi pV
MC in t

319. It
indetermi
curvae A .
quentibus
que libue
ſatiſfacien
Tom. II.

PUNCTI

is erit vſus in
m indetermi-
requiruntur,
e vel ad da-
rueniat. Hanc
diligentius in-
vri liceat.

uniformi g et
is AMC , ſuper
incipiens da-
perveniat.

316. In curva
nitatem $ſpdx$,
s, vt in A cum
continuo vsque
 bdx ſit affir-
 $pV(gx + 2gpx)$
 BD (312.).
tius indolis in
ex iis infi-
quibus omni-
bus

bus corpus eodem tempore ex A ad lineam ho-
rizontalem BC pertingit. Ad hoc ergo obtinen-
dum pro $ſpdx$ talis quantitas accipi debet, quae
enataſcat poſito $x = 0$, et ſit $= BD$ poſito $x = a$,
retinente p vbique per AND affirmativum valo-
rem. Q. E. I.

Corollarium I.

317. Si poſito $x = a$ fiat $p = 0$, ſeu ſi curva
 AND in D perpendiculariter inſiſtat horizonta-
li CD , curva AMC quoque horizontali DC per-
pendiculariter inſiſtet.

Corollarium 2.

318. Atque ſi poſito $x = 0$, fiat quoque $p = 0$,
tangens curvae AMC in A erit verticalis, idem
vero quoque accidit, ſi pVx fiat $= 0$ poſito $x = 0$.
Ar ſi pVx fiat infinitum poſito $x = 0$, curva A
 MC in A habebit tangentem horizontalem.

Scholion I.

319. Intelligitur ergo problema hoc maxime eſſe
indeterminatum, cum infinite modis infinite
curvae AMC poſſint inveniri. Quamobrem in ſe-
quentibus exemplis modum indicabimus quoracun-
que liberit ſeries infinitarum curvarum quaefito
ſatiſfacientium inveniendi.

Tom. II. Exem-

Exemplum I.

320. Ponatur $PN = spdx = z$ et $BD = \sqrt{b}$, ita ut tempus descensus esse debeat $= \frac{2z}{g} + \sqrt{b}$. Sumatur pro curva AND haec aequatio $z = ax^2 + gx$, quae hanc iam habet proprietatem, ut $spdx$ seu z evanescat posito $x = 0$. Nunc quia factio $x = a$ fieri debet $z = \sqrt{b}$, habebitur $\sqrt{b} = aa^2 + \beta a$, hincque $\beta = \frac{\sqrt{b}}{a} - aa$, ideoque $z = ax^2 + \frac{\sqrt{b}}{a} - aa$. Deinde quia p seu $\frac{dz}{dx}$ affirmativum semper habere debet valorem si $x < a$, debet esse $2ax + \frac{\sqrt{b}}{a} - aa$ affirmativum. Quare oportet esse $\sqrt{b} > aa^2$, ponatur ideo $\sqrt{b} = aa^2 + aaf$ erit $a = \frac{\sqrt{b}}{a + af}$. Quot substituto habebitur $z = \frac{x^2\sqrt{b} + afx^2}{a + af}$, quae aequatio substituendis loco f innumerabilibus valoribus affirmativis, infinitas dat curvas AND. Fieri autem $p = \frac{dz}{dx} = \frac{2x\sqrt{b} + 2afx}{a + af}$ et $p\sqrt{g}x = \frac{2x\sqrt{b} + 2afx}{a + af}$; ex qua patet omnes hinc orientes curvas AMC tangere rectam AB in A. Aequatio vero pro curvis AMC erit haec $y = \int \frac{dz}{a + af} \sqrt{2a(a + f)}$ $(2x + f)\sqrt{gbx + gbx(2x + f)^2}$. Quae infinitas continet curvas problemati satisfaciennes, super quibus omnibus terminus descensus ad lineam horizontalalem est $= \frac{2\sqrt{b}}{g} + \sqrt{b}$.

Corollarium 3.

321. Haec autem lineae omnes sunt rectificabiles. Nam cum sit $\frac{ds}{\sqrt{g}x} = \frac{dz}{\sqrt{g}x} + p\sqrt{g}x$, erit $s = x + \int p\sqrt{g}x$.

SP PUNCTI

Vg. I

Vnde 10

322. $BD = \sqrt{b}$, $\frac{2z}{g} + \sqrt{b}$, $z = ax^2 + n$, ut $spdx$ quia factio $= aa + \beta a$, per habere $\frac{2}{g}\sqrt{g}ab$. Et pro hac erit aequatio ista $y = \int \frac{2z}{a} \sqrt{g}ab$. Brevisima vero habetur factio $\sqrt{b} > aa^2$, tum enim erit AMC $= a + \frac{2}{g}\sqrt{g}ab$. Et aequatio pro hac curva erit $y = \int \frac{2z}{a} \sqrt{g}ab$ $bx + gbx$.

SPER DATA LINEA IN PACO. 147

Vg. Ea vero $spdx\sqrt{g}x = \frac{\frac{2}{g}x^2\sqrt{g}bx + \frac{2}{g}fx\sqrt{g}bx}{a + af}$.

Vnde tota curva AMC erit $= a + \frac{(\frac{2}{g}x + \frac{2}{g}f)\sqrt{g}ab}{a + af}$.

Corollarium 4.

322. Inter has igitur curvas AMC longitima prodiit si $f = 0$, erit enim tum AMC $= a + \frac{2}{g}\sqrt{g}ab$. Et pro hac erit aequatio ista $y = \int \frac{2z}{a} \sqrt{g}ab$. Brevisima vero habetur factio $\sqrt{b} > aa^2$, tum enim erit AMC $= a + \frac{2}{g}\sqrt{g}ab$. Et aequatio pro hac curva erit $y = \int \frac{2z}{a} \sqrt{g}ab$ $bx + gbx$.

Scholion 2.

323. Omnes curvae AND sub aequatione $z = \frac{x^2\sqrt{b} + afx^2}{a + af}$ contentae sunt parabolae, adeo ut per solas parabolae innumerabiles inventae sint curvae problemati satisfaciennes. Neque vero omnes parabolae in hac aequatione continentur, sed loco illius aequationis, si adhibeatur haec $z^2 + x\sqrt{f} = \frac{x^2\sqrt{b}}{a + af}$, quae etiam infinitas parabolae continet, iterum infinitae curvae AMC inveniuntur, super quibus corpus dato tempore descensum absoluit. Ex quo intelligi potest quomodo infinitae inveniuntur curvae AMC, si tantum sectiones conicae in locum curvae AND substituantur.

fituratur. Sumta enim pro curva AND hac aequatione $x^2 + ax = \beta x^2 + \gamma x + \sqrt{x} + \delta x^2$, quae omnes continet sectiones conicas per punctum A transcurrentes, fieri debet $b + a\sqrt{b} = \beta a^2 + \gamma a + \delta a\sqrt{b}$, atque $\frac{\gamma}{a}$ et $\frac{2\beta a^2 + \gamma + \delta a\sqrt{b}}{a^2 + 2\sqrt{b}}$ debent esse quantitates positivae, quod quam infinitis modis fieri possit, facile perspicietur. Si deinde omnes curvae algebraicae considerentur, atque postmodum quoque curvae transcendentes simul, maxima copia curvarum simul descriptarum concipi poterit.

Exemplum 2.

324. Sumatur pro curva AND haec aequatio generalis $z = \frac{x^n \sqrt{b}}{a^n}$, denotante n numerum

affirmativum quemcunque; evanescet z posito $x=0$, fietque $z = \sqrt{b}$ posito $x = \infty$ ut requiritur: praeterea vero quoque erit p seu $\frac{dz}{dx} = \frac{n x^{n-1} \sqrt{b}}{a^n}$ quantitas affirmativa. Cum igitur sit $p/\sqrt{gx} = \frac{n x^{n-1} \sqrt{gb}}{a^n}$

erit $y = \int \frac{dx}{a^n} \sqrt{(2na^n x^{n-1} \sqrt{gb} + n^2 gb x^{2n-1})}$.

Quae aequatio infinitas curvas AMC complectitur, quae omnes erunt rectificabiles. Erit enim

$$AM = x + \frac{2n x^{n+1} \sqrt{gb}}{(2n+1)a^n}, \text{ ideoque } AMC = a + \frac{2n\sqrt{ab}}{2n+1}$$

Co-

SPPER

V PUNCTI

325. Si fuerit $n = \frac{1}{2}$ erit $y = \int \frac{dx \sqrt{(2ax + 4\sqrt{ab})}}{2\sqrt{a}}$ atque $y = \frac{x\sqrt{2a+4\sqrt{ab}}}{2\sqrt{a}}$ et punctum A $(\beta a^2 + \gamma a + \delta a\sqrt{b})$ esse quantitates positivae fieri possit, facile perspicietur ergo omnes curvae algebraicae considerentur, atque postmodum quoque curvae transcendentes simul, maxima copia curvarum simul descriptarum concipi poterit.

haec aequatio

326. Ceterum si detur unica curva AND desideratam curvam AMC praebens, ex ea ipsa inventur numerabiles aliae poterunt inveniri. Data enim unica aequatione inter z et x capiatur $PN = \frac{(m-1)z^2}{a}$, vnde pro dieculo ipsius m valore inventur numerabiles curvae orientur. Simili modo ponitur etiam potest $PN = \frac{(ma x^n - (m-1)x^{n+1})z}{a^{n+1}}$ fit etiam potest $PN = z = \sqrt{b}$ si ponatur $x = a$. Arque generaliter si fuerit Functio quaecunque ipsarum x et z , A vero eandem Functio quae prodit factio $x = a$ et $z = \sqrt{b}$ accipi poterit $PN = \frac{z^2}{a}$. Debet autem P talis esse Functio ut Pz evanescat factio $x = 0$ et $z = 0$, et diff. PN divinum per dx debet esse quantitas affirmativa, saltem quamdiu est $x < a$.

etiam potest $PN = \frac{(ma x^n - (m-1)x^{n+1})z}{a^{n+1}}$ fit etiam potest $PN = z = \sqrt{b}$ si ponatur $x = a$. Arque generaliter si fuerit Functio quaecunque ipsarum x et z , A vero eandem Functio quae prodit factio $x = a$ et $z = \sqrt{b}$ accipi poterit $PN = \frac{z^2}{a}$. Debet autem P talis esse Functio ut Pz evanescat factio $x = 0$ et $z = 0$, et diff. PN divinum per dx debet esse quantitas affirmativa, saltem quamdiu est $x < a$.

Co-

Corollarium 5.

325. Si fuerit $n = \frac{1}{2}$ erit $y = \int \frac{dx \sqrt{(2ax + 4\sqrt{ab})}}{2\sqrt{a}}$ atque $y = \frac{x\sqrt{2a+4\sqrt{ab}}}{2\sqrt{a}}$ et punctum A $(\beta a^2 + \gamma a + \delta a\sqrt{b})$ esse quantitates positivae fieri possit, facile perspicietur ergo omnes curvae algebraicae considerentur, atque postmodum quoque curvae transcendentes simul, maxima copia curvarum simul descriptarum concipi poterit.

Scholion 3.

326. Ceterum si detur unica curva AND desideratam curvam AMC praebens, ex ea ipsa inventur numerabiles aliae poterunt inveniri. Data enim unica aequatione inter z et x capiatur $PN = \frac{(m-1)z^2}{a}$, vnde pro dieculo ipsius m valore inventur numerabiles curvae orientur. Simili modo ponitur etiam potest $PN = \frac{(ma x^n - (m-1)x^{n+1})z}{a^{n+1}}$ fit etiam potest $PN = z = \sqrt{b}$ si ponatur $x = a$. Arque generaliter si fuerit Functio quaecunque ipsarum x et z , A vero eandem Functio quae prodit factio $x = a$ et $z = \sqrt{b}$ accipi poterit $PN = \frac{z^2}{a}$. Debet autem P talis esse Functio ut Pz evanescat factio $x = 0$ et $z = 0$, et diff. PN divinum per dx debet esse quantitas affirmativa, saltem quamdiu est $x < a$.

T 3

Scho-

Scholion 4.

327. Simili modo problema generalissime soluetur, si designante P quamcumque functionem ipsius x evanescentem si est $x=0$, et A eam quantitatem in quam abit P si sit $x=a$, sumatur $x = \frac{vz}{A}$ pro generalissima aequatione curvae AND. Sit deinde $dP = Qdx$, debebit Q esse quantitas affirmativa, quamdiu x non superat a; erit $p = \frac{Qvz}{A}$ atque hinc $y = \int \frac{1}{x} \sqrt{(2A QVzbx + z^2 Q^2 x^2)}$, quae est generalissima aequatio pro curvis AMC, quae omnes a corpore descendente proposito tempore absolventur. Apparet hoc modo curvas transcendentis quoque in locum curvarum AND subfisi posse, quibus casibus tempus, quo quaeritis curvae AMC portio absoluitur, algebraice non potest definiiri. Si $QVzbx$ ponatur = R, erit $y = \int \frac{1}{x} \sqrt{(2AR + RR)}$. Sumto ergo loco R quacunque functione ipsius x, ad inveniendam A integrari debet $\frac{Rdx}{z}$ ita ut evanescat positio $x=0$, deinde poni oportet $x=a$, et quod pronent erit = A. Hic vero hoc tantum est monendum ut pro R sumatur quantitas affirmativa, quamdiu x non excedit a, et caeteri debetne $\int \frac{Rdx}{z}$ fiat infinitum si praedictis modo accipitur.

PROPOSITIO 36.

Problema.

328. Posita potentia sollicitante uniformi g et oblique deorsum directis, invenire omnes curvas AMC super

SUPER

super quibus BC ad hori

Exprimat quo corpus rectae datae primat applicatae AM petur concipiantur applicatam AMC super ad rectam supra motu ticali AB, Ponatur nunc $AP = x$, $PM = y$, $PQ = \frac{1}{2}$, itas in M per AM = $QN = t$, $dx^2 + dy^2 = f$ in u, et quamobrem curva quaesita erit $gx \cdot dt^2 =$ qua aequari hoc $dt = 1$

MOTU PYCNCTI

lema generalissime cunque functionem $x=0$, et A eam sit $x=a$, sumatur esse quantitas affirmativa, quae ad rectam supra motu ticali AB, Ponatur nunc $AP = x$, $PM = y$, $PQ = \frac{1}{2}$, itas in M per AM = $QN = t$, $dx^2 + dy^2 = f$ in u, et quamobrem curva quaesita erit $gx \cdot dt^2 =$ qua aequari hoc $dt = 1$

SUPER DATA LINEA IN VACUO. 251

super quibus corpus ex A dato tempore ad rectam BC ad horizontem utrunque inclinariam descendit.

Solutio.

Exprimat curvae AND applicata BD tempus, quo corpus ex A ad rectam BC pertingit, et data per quodvis punctum M recta MQ parallela rectae datae BC secante verticalem AB in Q exprimat applicata. QN tempus, quo corpus partem AM peturrit. Quare si infinitae curvae AND concipiantur, quae omnes in B eandem habeant applicatam BD, hae omnes generabunt curvas AMC super quibus corpus dato tempore ab A ad rectam BC pervenit. Curvae autem AND versus supra motum concurrere debent in A cum verticali AB, et vsque ad D divergere debent ab AB. Ponatur nunc tangens anguli ABC = k, sitque $AP = x$, $PM = y$, $AQ = u$, $QN = t$, et $AP = a$ erit $PQ = \frac{1}{2}$, ideoque $x + \frac{1}{2} = u$. Quia autem celestis in M debita est altitudinis gx erit tempus per AM = $\int \frac{y \sqrt{a^2 + b^2}}{vz}$ quod aequale esse debet ipsi $QN = t$, erit adeo $dt = \frac{y \sqrt{a^2 + b^2}}{vz}$ et $gx \cdot dt^2 = dx^2 + dy^2$. At ob curvam AND datam, dabitur f in u, et cum sit $u = x + \frac{1}{2}$ dabitur f per x et y quamobrem habebitur aequatio inter x et y pro curva quaesita AMC. Vel cum sit $y = kx - kx^2$, erit $gx \cdot dt^2 = (k^2 + 1) dx^2 - 2k^2 dx + k^2 du^2$, ex qua aequatione x per u invenire licebit. Sit ad hoc $dt = p du$, erit $gx \cdot p^2 du^2 = (k^2 + 1) dx^2 - 2k^2 du^2$

$du dx + k^2 du^2$, atque $dx = \frac{k^2 u + \sqrt{k^2 u^2 + (1 - k^2 x^2) du^2}}{k^2 x^2 + 1}$
 Curva igitur AND talis accipi debet ut ubique ρ maius sit quam $\frac{k}{\sqrt{k^2 x^2 + 1}}$. Aequatio illa autem ita debet integrari ut factio $u = 0$ fiat $x = 0$. Quo factio quoque eructur aequatio inter x et y pro curva quaesita. Q. E. I.

Corollarium 1.

329. Curva AMC tanget in A rectam AB si sit $dy = 0$, posito $x = 0$; tum vero debebit esse $du = dx$; atque $x = \sqrt{(g(k^2 + x)p^2 x - k^2)}$. Quare hoc eveniet si sit $ppx = \frac{1}{2}$ factio $x = 0$. Quia autem hoc casu est y infinites minor quam x , erit in ipso initio $x = 0$; ex quo sequitur curvam AMC in A tangere verticalem AB si fuerit $ppu = \frac{1}{2}$ posito $u = 0$.

Corollarium 2.

330. Deinde curva AMC normalis erit in QM si fuerit $PQ = \frac{2}{x} = \frac{2dy}{dx}$ seu $dx = k dy$, $= k^2 du - k^2 dx$, sine $dx = \frac{k^2 du}{k^2 + 1}$. Hoc vero eveniet ubi erit $p^2 x = \frac{1}{2(k^2 + 1)}$.

Corollarium 3.

331. In ipso puncto A expressio ppx vel finitum valorem eumque maiorem quam $\frac{k}{\sqrt{k^2 + 1}}$ habebit factio $x = 0$; vel infinite magnum. In posteriore casu erit $dx = \pm \infty du$, et cum sit $dx = dx$

$\frac{dy}{k}$, erit curvae A)

332.

ita ut sit de habebit
 $\frac{dx}{du} = \frac{2k^2 x}{\alpha^2 (k^2 + x)}$
 $\frac{dx}{du} = \frac{2k^2 x}{\alpha^2 (k^2 + x)}$
 $\frac{dx}{du} = \frac{2k^2 x}{\alpha^2 (k^2 + x)}$
 atque $\frac{dx}{du}$ argue negativus; $\frac{dx}{du} = \frac{2k^2 x}{\alpha^2 (k^2 + x)}$ erit in ipso initio constans, si constans, si casu quo g potest, g vertur casu del $x = k^2 + \alpha^2$ tisfacit hoc casibus vero unica curva veniuntur. Etandus, si A $lu = C - 2 /$ Tom. II.

$\frac{y}{k^2 + 1} = \frac{1 - k^2 x^2}{k^2 + 1}$
 ebet ut ubique ρ tio illa autem ita $x = 0$. Quo factio y pro curva quaesita

egam AB si sit $dy = 0$, posito $x = 0$; tum vero debebit esse $du = dx$; Quare hoc eveniet si sit $ppx = \frac{1}{2}$ factio $x = 0$. Quia autem hoc casu est y infinites minor quam x , erit in ipso initio $x = 0$; ex quo sequitur curvam AMC in A tangere verticalem AB si fuerit $ppu = \frac{1}{2}$ posito $u = 0$.

Corollarium 1.

330. Deinde curva AMC normalis erit in QM si fuerit $PQ = \frac{2}{x} = \frac{2dy}{dx}$ seu $dx = k dy$, $= k^2 du - k^2 dx$, sine $dx = \frac{k^2 du}{k^2 + 1}$. Hoc vero eveniet ubi erit $p^2 x = \frac{1}{2(k^2 + 1)}$.

Corollarium 3.

331. In ipso puncto A expressio ppx vel finitum valorem eumque maiorem quam $\frac{k}{\sqrt{k^2 + 1}}$ habebit factio $x = 0$; vel infinite magnum. In posteriore casu erit $dx = \pm \infty du$, et cum sit $dx = dx$

$\frac{dy}{k}$, erit $dy = -k dx$. Quibus casibus tangens curvae AMC in A parallela erit rectae BC.

Exemplum.

332. Sit curva AND parabola quaecunque, ita ut sit $t = \frac{2ax^2}{y^2}$ erit $dt = \frac{4ax}{y^2} dx$, et $p = \frac{2a}{y^2} \frac{dx}{du}$ unde habebitur ista aequatio, $(k^2 + x) dx - k^2 du = \frac{4ax}{y^2} \frac{dx}{du} du$. Huius aequationis integralis est $C = \frac{1}{2} \sqrt{(\alpha^2 (k^2 + x) x - k^2 u)} + A \sqrt{u} + \sqrt{\alpha^2 (k^2 + x) x - k^2 u} + B \sqrt{u}^2$. Existente A $= \frac{\alpha^2 - \sqrt{\alpha^2 (k^2 + x) x - k^2 u}}{2}$ et B $= \frac{\alpha^2 - \sqrt{\alpha^2 (k^2 + x) x - k^2 u}}{2}$ et $\pi = \frac{2A}{\alpha^2}$ argue $g = \frac{2B}{\alpha^2}$. Cum igitur sit π numerus negativus, erit $C = \frac{1}{2} \sqrt{(\alpha^2 (k^2 + x) x - k^2 u)} + A \sqrt{u} - \frac{2B}{\alpha^2} \sqrt{u}$, ubi C denotat constansem, quae efficiat ut posito $x = 0$ fiat $x = 0$. Manifestum autem est quaecunque fuerit constans, semper fieri $x = 0$ posito $x = 0$, excepto casu quo g vel π evanescit. At π evanescere non potest, g vero evanescit casu quo $\alpha = 1$, hoc igitur casu debet esse $C = \infty$, scilicet $\frac{1}{2} \sqrt{(\alpha^2 (k^2 + x) x - k^2 u)} + \alpha^2 \sqrt{u} = 0$, seu $u = x$ et $y = 0$; quare sitisfacit hoc casu recta verticalis AB. Reliquis casibus vero ob C arbitriam quantitatem ex unica curva AND innumerabiles curvae AMC inveniuntur. Vnicus porro casus est seorsum tractandus, si A = B seu $k^2 = \frac{\alpha^2}{4(1 - \alpha^2)}$ tum enim erit $lu = C - 2 \sqrt{(x + \frac{2}{\alpha^2})} + \frac{2}{\alpha^2}$ existente $r = \frac{1}{\alpha^2}$

Consequenter pro hoc casu habebitur haec aequatio $C = 2 \sqrt{(\alpha^2(k^2+1)x - k^2u)} + \frac{\alpha^2\sqrt{u}}{\sqrt{\alpha^2k^2+1}x - k^2u} = \frac{\alpha^2\sqrt{u}}{2}$ ubi C quoque determinatione non opus habet. Si est $\alpha > 1$ fit B et hinc quoque p numerus negativus, tum ergo debet esse $C = \infty$. Hoc ergo casu erit vel $A\sqrt{u} = V(\alpha^2(k^2+1)x - k^2u)$ vel $B\sqrt{u} = V(\alpha^2(k^2+1)x - k^2u)$. Quae duae aequationes sunt pro lineis rectis certo modo inclinatis et per A transcurrentibus; haecque etiam generaliter satisfaciunt. Vt si fuerit $\alpha = 1$, erit $A = 1$ et $B = 0$, hincque haec aequationes $u = x$ seu $y = 0$ et $u = \frac{(k^2+1)x}{k^2} = x + \frac{x}{k^2}$ seu $x = ky$, quae est linea recta perpendicularis in BC, haec enim a corpore eodem tempore percurritur, quo verticalis BC.

Corollarium 4.

332. Nisi igitur sit $\alpha = 1$ vel $\alpha > 1$, innumerabiles lineae curvae inveniuntur problemati satisfaciennes; quae ergo omnes minore tempore absolventur, quam perpendicularis AB.

Corollarium 5.

333. Cum ergo ex unica curva AND infinitae oriiri queant curvae AMC, facile intelligitur infinites plures curvas huic quaestioni satisfacere, quam praecedenti.

Co-

SUPER

334. Si ante C, ut c BC transeat, simili modo super quibus rectam BC per datum

335. In occurrit, prima satisfaciens hanc rectam eadem aquatem iam huius aequationes differentiales, quae nihilominus per integrationes non e-

Co-

ITV PUNCTI

hoc casu habebitur haec aequatio $C = 2 \sqrt{(\alpha^2(k^2+1)x - k^2u)}$ ubi C quoque determinatione non opus habet. Si est $\alpha > 1$ fit B et hinc quoque p negativus, tum ergo debet esse $C = \infty$. Hoc ergo casu erit vel $A\sqrt{u} = V(\alpha^2(k^2+1)x - k^2u)$ vel $B\sqrt{u} = V(\alpha^2(k^2+1)x - k^2u)$. Quae duae aequationes sunt pro lineis rectis certo modo inclinatis et per A transcurrentibus; haecque etiam generaliter satisfaciunt. Vt si fuerit $\alpha = 1$, erit $A = 1$ et $B = 0$, hincque haec aequationes $u = x$ seu $y = 0$ et $u = \frac{(k^2+1)x}{k^2} = x + \frac{x}{k^2}$ seu $x = ky$, quae est linea recta perpendicularis in BC, haec enim a corpore eodem tempore percurritur, quo verticalis BC.

335. In occurrit, prima satisfaciens hanc rectam eadem aquatem iam huius aequationes differentiales, quae nihilominus per integrationes non e-

Co-

Corollarium 6.

334. Si $\alpha < 1$ effici potest determinanda constantia C, ut curva quaesita per datum punctum rectae BC transeat. Deinde alius assumendis curvis AND simili modo infinitae curvae poterunt inveniri, super quibus corpus non solum dato tempore ad rectam BC perveniat, sed ad quodvis in ea punctum datum C.

Scholion T.

335. In hac exemplo casus quo $\alpha = 1$ bis occurrit, prima enim vice linea recta verticalis tantum satisfaciens est inuenta, altera vice praeter hanc rectam alia inclinata, utroque tamen modo eadem aequatione generali sumus vis. Saepius autem iam huiusmodi casus obtigerunt, in quibus aequationes differentiales continent in se aequationes integrales, quae nihilominus per integrationes non erant. Vt in casu $\alpha = 1$ haec habetur aequatio differentialis, $\frac{(k^2+1)dx - k^2du}{\sqrt{(k^2+1)x - k^2u}} = \frac{dx}{\sqrt{x}}$ quae integrata dat $x = u$. Interim tamen per ipsam illam quoque contineri, etiam si per integrationem non prodatur. Et hanc ob rem posterior aequatio integralis aequae satisfaciens ac prior $x = u$. Hinc generaliter colligere licet aequationem differentialem $\frac{dx}{\sqrt{x}} = Vdu$, in qua T est talis functio ipsius x, quae emanet postea $T = 0$, et V functio quaecunque ipsius u, aequae comprehendere hanc integram.

U 2

regulam $t=0$ ac hanc $\int \frac{dx}{\sqrt{a^2 - bx^2}} = \int V du$, quae per integrationem elicitur. Plerumque quidem casus $t=0$, si t est simplex quantitas negligi potest, at si t est quantitas composita ut in nostro casu, peperam omititur. Similem casum supra habuimus §. 300. in aequatione $d\sqrt{a^2 - bx^2} = \frac{dx}{\sqrt{a^2 - bx^2}} = \frac{dx}{\sqrt{a^2 - bx^2}}$ ubi obseruauimus aequationem $x=a$ in ea contineri, etiam si integratio nequidem possit perfici. Nam posito $a-x=t$ erit $-dx=dt$ et $V(a^2-bx^2) = a^2 - b(a-x)^2$ erit functio ipsius t , quae fit $=0$ si fit $t=0$ seu $x=a$; namque $\int Pd^x$ ita accipi iubebatur, ut euanescat posito $x=a$. Posita ergo hac ipsius t functione $=T$ erit $ds = \frac{dx}{dt}$, ex qua aequatione ergo tuto concludi licet, satisfacere aequationem $t=0$ seu $x=a$, ideoque problemati illi satisfacere circulum, ut ibi inuimus. (303.) Magis uisualiter uero in hac aequatione $Vdu = \frac{dx}{\sqrt{a^2 - bx^2}}$, si T non euanescit posito $t=0$, comprehenditur ista aequatio $T=0$, ex qua erit $t = \text{constanti quantitati}$, ideoque $d\sqrt{a^2 - bx^2} = \frac{dx}{\sqrt{a^2 - bx^2}}$. Unde intelligitur $T=0$ contineri in aequatione proposita $V du = \frac{dx}{\sqrt{a^2 - bx^2}}$. Atque hinc si fuerit quantitas composita v. g. cx et x statim habebitur aequatio integralis, per integrationem uix eruenda.

Scholion 2.

336. Casus hic superest, qui peculiarem resolutionem requirit, quando recta BC supra punctum

Sum A laela. C tantum et in datum rectum

337. aniformi g bus corpus a tempore a

Sit pro axe x, PM titudini g porro Al exprimat ni ipsius AMC inu concipiant beant apu AMC sup expreffo $\int \frac{dx}{\sqrt{a^2 - bx^2}}$

du, quae per quidem casus negligi potest, in nostro casu, sum supra habebit.

337. Sollicite corpus perpetuo deorsum vi Tab. IX. Fig. 3. bus corpus ex A motum a quiete incipiendo, dato tempore ad rectam verticalem EC perueniat.

Sit AMC curua quaecunq; quaesitarum, et pro axe sumatur recta verticalis AB, dicatur AP = x, PM = AQ = y; erit celeritas in M debita altitudini g x, et tempus per AM = $\int \frac{dx}{\sqrt{a^2 - bx^2}}$. Sit porro AND curua, cuius quaeris applicata QN exprimat tempus per AM, et fit QN = t functio ni ipsius y, poterit ex curua A ND data curua AMC inueniri. Quare si infinitae curuae AND concipiantur, quae omnes in E communem habeant applicatam DE, omnes producent curuas AMC super quibus corpus dato tempore per DE expreffo ex A ad CE perueniet. Erit itaque $t = \int \frac{dx}{\sqrt{a^2 - bx^2}}$ et posito $dt = p dy$ erit $gp^2 x dy^2 = dx^2$

Sum A cum BA concurrat, et quando est parallela. Considerabimus autem sequente problemate tantum casum, quo sit BC parallela verticali AB et in data distantia posita; ex quo simili modo casum rectae BC utriusque inclinatae deducere licebit.

PROPOSITIO 37. Problema.

337. Sollicite corpus perpetuo deorsum vi Tab. IX. Fig. 3. bus corpus ex A motum a quiete incipiendo, dato tempore ad rectam verticalem EC perueniat.

Solutio.

Sit AMC curua quaecunq; quaesitarum, et pro axe sumatur recta verticalis AB, dicatur AP = x, PM = AQ = y; erit celeritas in M debita altitudini g x, et tempus per AM = $\int \frac{dx}{\sqrt{a^2 - bx^2}}$. Sit porro AND curua, cuius quaeris applicata QN exprimat tempus per AM, et fit QN = t functio ni ipsius y, poterit ex curua A ND data curua AMC inueniri. Quare si infinitae curuae AND concipiantur, quae omnes in E communem habeant applicatam DE, omnes producent curuas AMC super quibus corpus dato tempore per DE expreffo ex A ad CE perueniet. Erit itaque $t = \int \frac{dx}{\sqrt{a^2 - bx^2}}$ et posito $dt = p dy$ erit $gp^2 x dy^2 = dx^2$

$+dy^2$, argue $dx=dy\sqrt{(g^2x-1)}$. Quae ita integrata, ut postea $x=0$ fiat $y=0$, dabit curvas AMC quaesitas. Sit R functio quaecunque ipsius y et $\int R dy$ ita capiatur ut evanescat postea $y=0$. Tum fiat $\int R dy=A$ postea $y=AE=a$, et existente $DE=\sqrt{b}$ sumatur $t=\frac{yb/Rdy}{A}$, erit $p=\frac{Ry}{A}$ atque $dx=\frac{dy}{x}\sqrt{(gbR^2x-A^2)}$. Quae aequatio, quicquid pro R substituitur, dabit innumeras curvas quaesito satisfaciennes. Q. E. I.

Corollarium I.

338. Casus ergo habetur simplicissimus, si fuerit $R=1$, tum enim aequatio separabilis prodit. Erit vero $t=\frac{2y}{a}$, ob $A=a$. Hanc ob rem fiat $\frac{dx}{\sqrt{(8bx-a^2)}}=dy$, argue $\frac{2}{a}\sqrt{(gbx-a^2)}=y$. Qui autem nullus est vitiosus, ob valorem ipsius y imaginarium.

Corollarium 2.

339. Quia autem $\sqrt{(gbR^2x-A^2)}$ non potest esse quantitas imaginaria, oportet sit $R^2x > \frac{A^2}{gb}$ etiam si $x=0$. Quare R neque quantitas constans esse potest, neque functio ipsius y , quae evanescat facto $y=0$. Hanc ob rem R talis esse debet functio ipsius y , quae fiat $=\infty$, si ponatur $y=0$. Praeterea tamen eiusmodi esse debet, ut $\int R dy$ non fiat infinitum quod eueniret si esset $R=\frac{1}{y}$ vel $\frac{1}{y^2}$ etc.

Exem-

SP1

340
 $= 2\sqrt{y}$
 ratio $2dx^1$
 quia est h
 $+ 2ydy$
 $= \frac{dy}{2y}$
 $= \frac{2xdr}{r^2-nr+}$
 circuli p
 integrale l
 $\frac{2x^2-nx-4}{\sqrt{x^2-nx-4}}$
 hanc C (2
 $(2\sqrt{(nx-)$
 C constar
 aequatio :
 $y=0$. Pe
 ex aequal
 regularis :
 $xy-4dy)$
 dar duas
 aequatio :
 $y=\frac{2x^2}{(2-n)}$
 $= -2\sqrt{(V$
 IC, seu l (C
 pro C qu
 $n < 2$, tu

PUNCTI

haec ita in-
 tabit curvas
 nque ipsius
 postea $y=a$,
 et existen-
 $= \frac{Ry}{A}$ at-
 : aequatio ;
 :umeras cur-
 icissimus, si
 rabilis pro-
 nne ob rem
 $= y$. Qui
 im ipsius y
 non potest
 e $R^2x > \frac{A^2}{gb}$
 nis constans
 uae evanes-
 is esse debet
 atur $y=0$.
 ; ut $\int R dy$
 set $R=\frac{1}{y}$ vel

Exem-

Exemplum.

340. Ponamus ergo esse $R=\frac{1}{y}$, erit $\int R dy = 2\sqrt{y}$ et $A=2\sqrt{a}$. Hinc habebitur ista aequatio $2dx\sqrt{ay}=dy\sqrt{(gbx-4ay)}$. Quae aequatio quia est homogenea ponatur $x=qy$, erit $2qdy\sqrt{a}+2ydy\sqrt{a}=dy\sqrt{(gbq^2-4a)}$ seu $\frac{dq}{\sqrt{(gbq^2-4a)}}=\frac{dy}{y}$. Postea $\frac{2}{a}=\frac{n}{n}$ et $\sqrt{(nq-x)}=r$ erit $y=\frac{2x}{n-r}$. Quae posterior formula a quadratura circuli pendebit, si $n < 2$. Hoc vero casu erit integrale $ly=IC+\frac{r\sqrt{(a^2-4)}}{\sqrt{(a^2-4)}}(2r-n+\sqrt{(a^2-4)})$ hanc $C(2\sqrt{(nx-y)}-(n-\sqrt{(a^2-4)}))\sqrt{y}$ $\frac{2x\sqrt{(a^2-4)}}{\sqrt{(a^2-4)}}=$ Vbi pro C constantem quaecunque accipere licet, quia ipsa aequatio ita est comparata, ut postea $x=0$ fiat $y=0$. Per methodum autem supra traditam (335) ex aequatione differentiali faciem habebit haec integrale $2q\sqrt{a}=\sqrt{(gbq-4a)}$ seu $2x\sqrt{a}=\sqrt{(gbxy-4ay)}$ unde oritur $\frac{x}{a}=\frac{gbxy-4ay}{8a^2}$, quae dar duas lineas rectas, nisi sit $gb < 8a$, quo casu aequatio est imaginaria. In casu quo $n=2$ erit $\frac{dy}{y}=\frac{2x^2}{(2-n)}$ seu $ly=-2\sqrt{(r-x)}+\frac{2}{r-1}$, unde fit $ly=-2\sqrt{(V(2x-y)-Vy)}+2\sqrt{(x-y)}$. Vbi etiam IC, seu $l(V(2x-y)-Vy)-IC=\frac{2x\sqrt{(x-y)}}{\sqrt{(x-y)-y}}$ pro C quantitatem quaecunque accipere licet. Si $n < 2$, tum constructio curvae partim a logarith-

mis

mis partim a quadratura circuli pendet; sunt enim $\sqrt{(n^2-4)}$ imaginarium logarithmi inuenti imaginari. Hæc igitur casu expedit constructionem persicere præ expressione analytica.

PROPOSITIO 38.

Problema.

341. Solliciteur corpus perpetuo deorsum vi univormi g , dataque sit curva quacunque BSC inveniende omnes curvas AMC, super quibus corpus descendendo ex A dato tempore ad curvam BSC perveniat.

Solutio.

Sit curvarum quæstitarum quæcunque AMC, per cuius quodvis punctum M ducatur curva MQ similis curvae BSC respectu puncti fixi A. et exprimat curvae AN applicata NQ tempus per arcumAM: exponeret ergo applicata BD tempus per totam curvam AMC. Quo factò poterit vicissim ex data curva AND curva AMC inueniri. Quare si infinitæ curvae AND conspiciuntur, quæ omnes in B habeant applicatam BD communem, eæ generabunt infinitas curvas AMC, super quibus omnibus corpus ex A descendendo dato tempore per BD expresso ad curvam BSC perveniat. Sit nunc $AB = a$, $BD = y$, et arcui QM abscindatur arcus similis BS ex curva data BSC, erit $AQ:AB = PM:RS = AP:AR = PQ:BR$. Ponatur porro AP

PUNCTI

; sunt enim inveniendi imaginem per-

$AP =$
 $AB = a$,
 $BD = y$,
 erit n
 $\frac{AP}{AB} = \frac{PM}{RS} = \frac{AP}{AR} = \frac{PQ}{BR}$
 aliter
 $\frac{AP}{AB} = \frac{PM}{RS} = \frac{AP}{AR} = \frac{PQ}{BR}$
 oritur
 tem t
 ipsius
 transit
 $+r$ di
 tur, e
 flente
 tis hal
 ($adr -$
 dratae
 Ex qu
 habebi
 quæsti
 sit P
 integri
 to $u =$
 curvae
 dione:

Tom.

oritur vi univormi BSC inveniende omnes curvas AMC, super quibus corpus descendendo ex A dato tempore ad curvam BSC perveniat.

que AMC, necatur curva puncti fixi A. tempus per arcumAM: exponeret ergo applicata BD tempus per totam curvam AMC. Quo factò poterit vicissim ex data curva AND curva AMC inueniri. Quare si infinitæ curvae AND conspiciuntur, quæ omnes in B habeant applicatam BD communem, eæ generabunt infinitas curvas AMC, super quibus omnibus corpus ex A descendendo dato tempore per BD expresso ad curvam BSC perveniat. Sit nunc $AB = a$, $BD = y$, et arcui QM abscindatur arcus similis BS ex curva data BSC, erit $AQ:AB = PM:RS = AP:AR = PQ:BR$. Ponatur porro AP

$AP = x$; $PM = y$; $AQ = u$; $QN = v$; $AR = r$; $RS = s$, debitur ob curvam BSC datam æquatio inter r et s , atque ob curvam AND datam debitur æquatio inter t et u . At ob similitudinem erit $n = \frac{a-y}{s-x}$; unde erit $y = \frac{as}{s}$, et $x = \frac{as}{s}$. Celeritas deinde corporis in M debita est altitudini gx , ex qua tempus per AM erit $\sqrt{\frac{2ax}{g}}$ quod æquale poni debet ipsi t ; unde oritur ista æquatio $gx dt^2 = dx^2 + dy^2$. Quia autem t per u datur sit $dt = p du$, et p sit functio ipsius u ; atque ob $dx = \frac{u dr + r du}{u}$ et $dy = \frac{u ds + s du}{u}$ transit illa æquatio in hanc: $g ar u p^2 du^2 = (u dr + r du)^2 + (u ds + s du)^2$. At quia curvas BSC datur, erit s functio ipsius r sique $ds = q dr$, existente q functione ipsius r quacunque. His substitutis habebitur æquatio inter u et r ista $g ar u p^2 du^2 = (u dr + r du)^2 + (u q dr + s du)^2$. Quæ radice quadrata extracta datur $\frac{dr}{du} = \frac{r + \sqrt{r^2 + \frac{2g ar u p^2}{(1+q^2)}}}{u(1+q)}$

Ex qua si æquatio inter r et u inueniatur, inde habebitur simul æquatio inter x et y pro curva quæstita. Quod autem ad curvam AND attinet, sit P functio quæcunque ipsius u , et $P du$ ita integratum ut evanescat factò $u = 0$, et fiat A positò $u = a$, tum sumatur $t = \frac{u \sqrt{2ax}}{A}$, pro æquatione curvae AND. Erit ergo $p = \frac{A}{x}$, ubi pro P functionem quamvis ipsius u ponere licet. Q.E.I.

Tom. II.

X

Co-

Corollarium I.

342. Si u ponatur $= 0$, eo ipso quoque x et y evanescunt, nisi forte fiat r vel s infinitum. Illo igitur casu in integratione aequationis differentialis inveniatur constantem quamcumque addere licet, quia non opus est vt r datum habeat valore, si u fit $= 0$.

Corollarium 2.

343. Tum igitur ob constantem arbitrariam addendam ex unica curva AND data innumerabiles inveniuntur curvae AMC quaesito satisfacientes.

Corollarium 3.

344. Si curva BSC ita est comparata, vt nusquam neque r neque s fieri queat infinite magnam, semper unica curva AND infinitas dabit curvas quaestitas A M C. Quae non solum hanc habebunt proprietatem, vt corpora super his descendentia simul ad datam BSC pertineant; sed quoque simul ad quamvis datam similem curvam QM pertineant.

Corollarium 4.

345. Cum igitur in integratione aequationis inveniatur constantem quamcumque addere liceat,

V PVNCTI

ceat, datum quoque x vel s infinitum, quoque in integratione addere licet, quia non opus est vt r datum habeat valorem, si u fit $= 0$.

BSC 3
na et
niant,
tuisen
cum I
lege q
cunqne
facto
va BSI
 $u=0$,
curva
finitur
talis a
tamen
 $dQ=V$
 $Qd(1-$
 $-Vr)$
unica
suggeri
per da

item arbitrariam data innumerabiles quaestitas comparata, vt sit infinite magnam, semper unica curva AND infinitas dabit curvas quaestitas A M C. Quae non solum hanc habebunt proprietatem, vt corpora super his descendentia simul ad datam BSC pertineant; sed quoque simul ad quamvis datam similem curvam QM pertineant.

ceat, ea ita poterit assumi vt curva A M C ad datum punctum C curvae datae BSC dirigatur. Hoc modo inveniatur curva AMC poterit inveni, quae omnes in dato puncto C conveniant,

Scholion I.

346. Possimus curvas QM similes curvae BSC vt curva ipsa in A erecta fiat infinite parua et omnia puncta curvae BSC in A conveniant, et x et y evanescant posito $u=0$. Possimus autem eodem modo curvas QM vel cum BSC congruentes ponere, vel discrepantes lege quamcumque. Vt sit Q functio ipsius u quaecunque evanescens posito $u=0$, abeatque ea in B, facto $u=0$, curva QM ita pendere poterit a curva BSC vt sit $x = \frac{Qr}{s}$ et $y = \frac{Qs}{s}$; namque facto $u=0$, curva QM transibit in ipsam BSC, et in A curva in punctum transibit, nisi curva BSC in infinitum progrediatur. At etiam hoc casu pro talis accipi poterit functio, vt etiam fiat $r=0$, tamen Qr et Qs fiat $= 0$ si $u=0$. Posito autem $dQ=Vdu$, habebitur aequatio generalis sequens $Qd(1+qr)+7du(-+sq)=du\sqrt{\frac{e^{\frac{1}{2}pr^2+1+4q}}{A}} - (Vs - Vr)$. Quae aequatio latissime patet, et ex unica curva AND infinite infinitas curvas A M C suggeret, quin etiam infinitas suppediet, quo per datum punctum C transeunt.

Scholion 2.

347. Quantumvis generalis autem est haec aequatio, tamen curva QM est similis curvae BSC, quia est $x=y=r$. Quare adhuc generatio solutio poterit exhiberi, in qua curvae QM utrumque dissimiles ponuntur curvae BSC eiusmodi tamen ut QM in BSC abeat facta $u=a$. Obtinebitur vero haec solutio, si R sumatur functio quaecunque ipsius $u=a$, et abeatque R in D posito $u=a$, sitque $dR=Wdu$. Sumatur enim $x=\frac{a}{b}$ et $y=\frac{a}{b}$; abibit x in r et y in s si fiat $u=a$, atque evanescente u tam x quam y evanescent, quicquid sit r . Hinc autem sequens orietur aequatio generalissima: $dr(D^2Q^2+B^2R^2q^2)+du(D^2QVr+BRWqs)=\pm du\sqrt{\frac{2a^2r^2Q^2+2a^2rs^2q^2}{A^2}}$. In hac aequatione loco dr introduci potest ds ponendo $\frac{ds}{q}$ loco dr , vel etiam loco r poterit x introduci ponendo loco r eius valorem $\frac{2a^2}{b}$, et tum habebitur aequatio inter u et x . Notandum autem est quia Q evanescit facta $u=0$, P talem esse debere functionem ipsius u , ut P^2Q posito $u=0$, vel fiat quantitas finita vel infinita magna, ut tamen cavendum est ne Pdu debito modo sumtum fiat infinita magnum.

Corollarium 5.

348. Aequatio in solutione inventa sit separabilis, si fuerit $P = \frac{y^b}{x^a}$; erit $A = 2\sqrt{a}$ et $p = \frac{y^b}{2\sqrt{a}}$. Habebit

SP PUNCTI

Habebitur dantur e

349. tionem a

Habebitur

$\frac{y^b}{Q} = \frac{dq}{Q}$, inuicem

350. ob $Vdu =$

de fit $\frac{dq}{Q}$. bebit ergo facta facta curva BSC, erit $x+qg =$ situris pri

$\frac{-2\sqrt{ar-r^2}}{a}$

PUNCTI

im est haec nullis curvae

349. Obtinebitur

Habebitur

$\frac{y^b}{Q} = \frac{dq}{Q}$, inuicem

350. ob $Vdu =$

de fit $\frac{dq}{Q}$. bebit ergo facta facta curva BSC, erit $x+qg =$ situris pri

$\frac{-2\sqrt{ar-r^2}}{a}$

SPER DATA LINEA IN VACUO. 165

Habebitur enim $u = \frac{dr(x+qg)}{-r-sq \pm \sqrt{(2Brc^2(x+qg)-(s-rq)^2)}}$ dantur enim s et q per r .

Corollarium 6.

349. Simili modo aequatio Schol. I. separatio nem admittet, si fuerit $P^2Q = V^2$ seu $P = \frac{V}{Q}$

Habebitur enim $\frac{dr(x+qg)}{-r-sq \pm \sqrt{(2Brc^2(x+qg)-(s-rq)^2)}}$

$\frac{y^b}{Q} = \frac{dq}{Q}$, in qua indeterminatae u et r sunt a se inuicem separatae.

Exemplum I.

350. Manente $P^2Q = V^2$ seu $\int Pdu = 2\sqrt{Q}$ ob $Vdu = dQ$, erit facta $u = s$; $A = 2\sqrt{B}$. $Vu =$

de fit $\frac{dq}{Q} = \frac{dr(x+qg)}{-r-sq \pm \sqrt{(2Brc^2(x+qg)-(s-rq)^2)}}$. Habebit ergo $\int Pdu$ requiritam proprietatem, ut evanescat facta $u = 0$; evanescit enim Q. Sit nunc curva BSC circulus super diametro AB descriptus, erit $s = \sqrt{(ar-r^2)}$, et $q = \frac{a^2-2r^2}{2\sqrt{(ar-r^2)}}$ atque $x+qg = \frac{a^2}{4(ar-r^2)}$, his valoribus loco s et q substituitis prohibet ista aequatio $\frac{dq}{Q} =$

$\frac{adr}{(-2\sqrt{ar-r^2}) \pm r\sqrt{(2Brc^2(x+qg)-(s-rq)^2)}}$. Quae aequatio

tio non solum indeterminatas a se invicem habet reparatis, sed etiam generaliter per logarithmos integrari potest: potest enim in aequatione $\frac{dQ}{Q} = \frac{ad^2r}{3ar - r^2 + ar - r^2} + \frac{Vkab}{4a - 6b} \frac{Nac(Eb - 4r) + Vkl(a - r)}{4a - 6b} + \frac{Vkl(a - r)}{4a - 6b} + \frac{Vkl(a - r)}{4a - 6b}$ membrum irrationale rationale effici. Prohibe autem integralis haec $\int \frac{dQ}{Q} = \frac{1}{4a - 6b} \frac{2r(a - r) + Vkab}{4a - 6b} + \frac{Vkl(a - r)}{4a - 6b} + \frac{Vkl(a - r)}{4a - 6b}$ + / C. Notari hic convenit casum, quo $gb = 4a$ seu $\sqrt{b} = \frac{2a}{\sqrt{c}}$, quo tempus per quamvis curvam AMC aequale ponitur tempori descensus per rectam verticalem AB; tum enim erit $\frac{dQ}{Q} = \frac{ad^2r}{3ar - r^2 + ar - r^2}$. Si igitur signum + valeat, erit $dr = 0$, et $r = \text{const.} = c$, unde fit $s = \sqrt{(ac - c^2)}$ et $x : y = V : V(a - c)$ seu $y'V' = x'V'(a - c)$, quae aequatio omnes dat chordas in hoc semicirculo ex A ductas, quemadmodum jam demonstravimus tempora per singulas chordas esse inter se aequalia. Valeat signum - erit $\frac{dQ}{Q} = \frac{ad^2r}{3ar - r^2 + ar - r^2}$, atque hinc $Q^{-1} = \frac{c}{a - r}$, se $\frac{dr}{a - r} = \frac{c}{a}$. Erit ergo $Q = \frac{CWV^a}{V^a - c^2}$, atque ob $s = \sqrt{(ar - r^2)}$ habebitur $x = \frac{Ct}{V} \sqrt{V^a - c^2}$ et $y = \frac{c}{V} \sqrt{V'(a - r)^2}$; eliminata ergo r prodibit ista aequatio (postro $\frac{c}{a} = m$) $y^2 + x^2 = m^2 V x y$. Hae ergo curvae hanc habent proprietatem, ut arcus earum a semicirculo abscissae absoluantur descendendo eodem tempore, eo scilicet tempore, quo singulae semicirculi chordae percurruntur.

Co-

SUP. PUNCTI

351.1 $x^2 = m^2 V$ diametrum AF cum verticali AP angulum semirectum constituentem et in A nodum. At vero omnes hae curvae sunt inter se similes, et omnes ad omnes circulo accommodari possunt.

Corollarium 8.

352. Si ergo in hac curva sumatur quodcunque punctum M et per hoc et A circulus transfens concipiatur centrum habens in verticibus AP, corpus arcum AM eodem tempore percurrat, quo diametrum circuli, seu quo chordam AM. Quare haec curva hanc habet proprietatem, ut quivis arcus AM a corpore ex A descendente absolvarur eodem tempore, quo subiret a AM.

Corollarium 9.

353. Hoc ergo casu quo $P^2 Q = V^2$ perinde est sive sit $Q = u$ sive secus; eadem enim prodiit aequatio inter x et y . Vri tam ex exemplo hoc quam ex aequatione intelligitur.

Exemplum 2.

354. Manente $P^2 Q = V^2$, vt fit $\frac{dQ}{Q} = \frac{ad^2r}{3ar - r^2 + ar - r^2}$

Co-

Corollarium 7.

351. Huius autem curvae cuius aequatio est $y^2 + x^2 = m^2 V x y$ figura est AMFA; habet nimirum diametrum AF cum verticali AP angulum semirectum constituentem et in A nodum. At vero omnes hae curvae sunt inter se similes, et omnes ad omnes circulo accommodari possunt.

Corollarium 8.

352. Si ergo in hac curva sumatur quodcunque punctum M et per hoc et A circulus transfens concipiatur centrum habens in verticibus AP, corpus arcum AM eodem tempore percurrat, quo diametrum circuli, seu quo chordam AM. Quare haec curva hanc habet proprietatem, ut quivis arcus AM a corpore ex A descendente absolvarur eodem tempore, quo subiret a AM.

Corollarium 9.

353. Hoc ergo casu quo $P^2 Q = V^2$ perinde est sive sit $Q = u$ sive secus; eadem enim prodiit aequatio inter x et y . Vri tam ex exemplo hoc quam ex aequatione intelligitur.

Exemplum 2.

354. Manente $P^2 Q = V^2$, vt fit $\frac{dQ}{Q} = \frac{ad^2r}{3ar - r^2 + ar - r^2}$

Co-

Tabula IX. Fig. 5.

Tabula IX. Fig. 4.

$\frac{dr(1+qq)}{r-qq+\sqrt{\frac{1}{4}(1+qq)(1+qq)-(s-rq)^2}}$, sit curva BSC circuli centro A radio AB=2a descriptus, erit $s = \sqrt{(a^2-r^2)}$ et $q = \frac{a^2}{\sqrt{a^2-r^2}}$ arque $1+qq = \frac{a^2}{a^2-r^2}$. Quibus substitutis prodibit sequens aequatio, $\frac{a^2}{\sqrt{a^2-r^2}} + a dr = \frac{dr}{\sqrt{\frac{1}{4}(1+qq)(1+qq)-(s-rq)^2}}$ vbi $g b$ maius esse debet quam $4a$, quia r non excedere potest a . Hinc statim ille radius innorescit, qui quaesito satisfaci, ponendo $\frac{dr}{4} = a^2$ seu $r = \frac{4a^2}{2b}$, quo casu erit $s = \frac{2a^2}{b}$ et $q = \frac{b^2}{2a^2}$. Vnde erit $x: y = 4a: \sqrt{(g^2 b^2 - 16a^2)}$ et $\frac{z}{4} = \frac{\sqrt{(g^2 b^2 - 16a^2)}}{4}$ quae est tangens anguli illius radii, super quo corpus dato tempore $\sqrt{t}$ ad peripheriam pervenit, cum verticali AB. Curvae praetera algebraicae non dantur, quia formula differentialis non effici potest rationalis.

Exemplum 3.

355. Sumta aequatione generalissima ex §. (347.) et ponatur linea BSC recta horizontalis fieri $r = a$ et $dr = 0$. Hanc ob rem loco dr introductur eius valor $\frac{dt}{2}$, vbi q erit infinite magnum. Delectis ergo terminis, qui prae q evanescent, pronunciet ista aequatio: $ABRd + ABW s du = + Ddu \sqrt{(gBab P^2 Q - A^2 V^2)}$. Quae aequatio ob $Wdu = dR$ et P, Q et V data per z integrationem admittit. Erit nempe $\frac{ABR}{D} = C +$

SVI

$C + \int du$ tione erit at y evanescit, si ita summar erit $x =$ Quae est super qui descendit.

356. inventa (ticalis par postea erit aequatio $A^2 B^2 W^2$ tuto prod vnde invr aequatione inuicem si licet.

357. ne, quando us AMC blematis, Tom. II.

V PUNCTI

urva BSC circulus, erit $s = \sqrt{(a^2-r^2)}$ et $q = \frac{a^2}{\sqrt{a^2-r^2}}$. Quibus substitutis prodibit sequens aequatio, $\frac{a^2}{\sqrt{a^2-r^2}} + a dr = \frac{dr}{\sqrt{\frac{1}{4}(1+qq)(1+qq)-(s-rq)^2}}$ vbi $g b$ maius esse debet quam $4a$, quia r non excedere potest a . Hinc statim ille radius innorescit, qui quaesito satisfaci, ponendo $\frac{dr}{4} = a^2$ seu $r = \frac{4a^2}{2b}$, quo casu erit $s = \frac{2a^2}{b}$ et $q = \frac{b^2}{2a^2}$. Vnde erit $x: y = 4a: \sqrt{(g^2 b^2 - 16a^2)}$ et $\frac{z}{4} = \frac{\sqrt{(g^2 b^2 - 16a^2)}}{4}$ quae est tangens anguli illius radii, super quo corpus dato tempore $\sqrt{t}$ ad peripheriam pervenit, cum verticali AB. Curvae praetera algebraicae non dantur, quia formula differentialis non effici potest rationalis.

Exemplum 4.

356. Teneatur aequatio generalissima supra inventa (347.), et ponatur linea BSC recta verticalis parallela ipsi AB et ad distantiam f ab ea posita erit $s = f$ et $q = 0$. Quare habebitur ista aequatio $ADQdr + ADrdQ = + du \sqrt{(gBD^2 \theta P^2 Q^2 - A^2 B^2 W^2)}$. Cum autem sit $Q^2 = Bx$ hoc substituto prodibit $ADdx = + du \sqrt{(gD^2 \theta P^2 x - A^2 W^2)}$, vnde invento x erit $y = \frac{f}{D}$. Ac quia in ista aequatione indeterminatae x et u non sunt a se invicem separatae, non multum ex ea derivari licet.

Scholion 3.

357. Ex generali huius problematis solutione, quando unica curva AND infinitas dat curvas AMC, colligere licet solutionem huius problematis, quo infinitae requiruntur curvae, super Tom. II.

$C + \int du \sqrt{(gBabP^2 Q - A^2 V^2)}$. Ex qua aequatione ergo invenitur s . Deinde cum sit $y = \frac{a^2}{b}$, at y evanescente debeat factu $n = 0$, debeat esse $C = 0$, si quidem integrale $\int du \sqrt{(gBabP^2 Q - A^2 V^2)}$ ita sumatur ut evanescat postu $n = 0$. Tum ergo erit $x = \frac{a^2}{b}$ et $y = \frac{a^2}{b}$ $\int du \sqrt{(gBabP^2 Q - A^2 V^2)}$. Quae est aequatio generalis pro omnibus curvis super quibus corpus ex A ad horizontalem datam descendit.

quibus omnibus corpus ex A ad datum punctum pervenit. Quolibet enim curva AND unam dabit curvam per datum punctum curvae BSC transcurrentem; hocque modo innumerabiles huiusmodi curvae obrinebuntur. Sed cum hoc modo solutio nimis esset difficilis et operosa, aliam generatam magis afferre convenit. Modus autem, quomodo vitemur ita est comparatus, ut unam curvam jam nosse oporteat, ex qua innumerabiles deducere docebimus. Haec ergo curva quae nota esse debet, ex alterutra traditarum methodo eliciatur ut ex §. 350, ubi curva per quodvis punctum semicirculi transiens inveniri potest dato tempore describenda.

PROPOSITIO 39.
Problema.

358. Solicitetur corpus perpetuo deorsum et uniformi B, dataque sit curva AMC super qua corpus ex A ad punctum datum C pervenit, invenire omnes curvas ANC super quibus corpus eodem tempore ad punctum C ex A descendit.

Solutio.

Summa verticali AB pro axe omnium curvarum sit curvae datae AMC abscissa AP= t , applicata PM= w ; sitque curva ANC una quaelibet; capiat in ea arcus AN, qui eodem tempore abfol.

SI

abfoluat et N r ut appl ergo c A et B tum N punctur et AN(telligitu vam A. ALB ce earum do innu satisfacie quaedam nitur ab MN= $\sqrt{r^2-(x-1)}$ ponitur seu x di $\frac{tdx-\frac{1}{2}dx^2}{\sqrt{r^2-\frac{1}{2}dx^2}}$ erunt r; ro breu $dy=pd$ $dxz+dx$ Hinc ut $\frac{1}{\sqrt{r^2-\frac{1}{2}dx^2}}$

U PUNCTI

rum punctum ND unam datae BSC transcurrentis huiusmodi modo solutio, aliam generatam autem, quomodo curvam jam nobis deducere nota esse chodo eliciatur is punctum semidato tempore

vo deorsum et super qua corpus venit, invenire omnes curvas

omnium curvarum AP= t , applicata PM= w ; sitque curva ANC una quaelibet; capiat in ea arcus AN, qui eodem tempore abfol.

abfoluatur, quo arcus AM, iungantur puncta M et N recta MN, et constructur curva ALB talis, ut applicata PL aequalis sit rectae MN. Haec ergo curva ALB occurret axi AB in punctis A et B; nam incidente puncto M in A, punctum N quoque in A incidet, et posito M in C punctum N quoque erit in C, quia arcus AMC et ANC eodem tempore percursi ponantur. Intelligitur autem ex curva ALB inventis posse curvam ANC; quare si infinitae huiusmodi curvae ALB concipiuntur, in A et B incidentes in AB, earum quaeque dabit curvam ANC, hocque modo innumerabiles prodibunt curvae ANC quaelibet satisficientes. Sit nunc PL= t , erit r functio quaedam ipsius AP= t ; curvae autem ANC ponitur abscissa AQ= x , et QN= y . His positis erit MN= $\sqrt{r^2-(x-1)^2+(u-y)^2}$ =r, ideoque $y=u+\sqrt{r^2-(x-1)^2}$. Porro quia tempus per AM aequale ponitur tempori per AN, erit $\int \frac{\sqrt{dx^2+dw^2}}{\sqrt{r^2-\frac{1}{2}dx^2}} = \int \frac{\sqrt{dx^2+dy^2}}{\sqrt{r^2-\frac{1}{2}dx^2}}$ seu $x dx^2 + wd^2 = t dx^2 + t dy^2$. Est autem $dy = du + \frac{tdx-\frac{1}{2}dx^2}{\sqrt{r^2-\frac{1}{2}dx^2}}$. Sit $du = pdt$ et $dr = qdt$, erunt r, p, et q functiones ipsius t: ponatur porro brevitatis gratia $x-t = z$ seu $x = t + z$, erit $dy = pdt + \frac{qrdt-\frac{1}{2}zdz}{\sqrt{r^2-\frac{1}{2}zdz}}$, et $dy^2 + dx^2 = p^2 dt^2 + dz^2 + \frac{2pdrdt + \frac{1}{2}dz^2}{\sqrt{r^2-\frac{1}{2}zdz}} + \frac{q^2 r^2 dt^2 - 2qrdt + \frac{1}{2}dz^2}{\sqrt{r^2-\frac{1}{2}zdz}}$; Hinc obrinetur ista aequatio $\frac{1-r^2 dz^2}{\sqrt{r^2-\frac{1}{2}zdz}} - 2t dz + z dt^2 + zp^2 dt^2$ ex qua

Tabula X. Fig. 1.

z ex t determinetur, habebitur aequatio inter x et y. Quo autem appareat cuiusmodi functio ipsius t loco r debeat accipi, vt r euanescat, tam posito t=0 quam t=AB=a, sit P functio quaecunque ipsius t euanesceus posito t=0, et Q sit etiam talis functio euanesceus posito t=0, abeat vero Q in A si fiat t=a; poterit ergo poni r=P(A-Q). Hocque valore substituto quicquid loco P et Q substituitur, habebitur aequatio pro curuis quaesitis. Q. E. I.

Scholion I.

359. Ex hac quidem aequatione maxime intricata parum concludi potest ad propositum, etiam si haec methodus genuina esse videatur. Saepe autem aequatio inuenta ad absurdum deducere debet, vt si curua data AMC fuerit linea breuissimè dekenus, quo casu non dari potest alia curua, super qua descensus fiat eodem tempore. Ad nostrum ergo institutum conueniens videtur de lineis celerrimi descensus tractare, eaque problema resoluere, in quibus inter omnes curuas vel eiusdem longitudinis vel aliam proprietatem communem habentes ea quaeritur, quae minimo tempore aboluatur. Atque etiam quemadmodum inter omnes lineas, super quibus descensus sit eodem tempore, ea sit inuenienda, quae data quapiam proprietate sit praedicta. Etiam enim difficillimum sit omnes lineas idem descen-

SUPER DATA

PUNCTI

descensus tempus quaelibet potest prae reliquis omnibus ad hanc rem pertricorum, quam multiplicabimus.

360. Huius

(348) sequenti modo

$$\frac{dr(x+q)}{dt(x+q)}$$

ad quod omnes eaeque AE=f et F=ab. Ad hoc r, quae abeat in natur s=ab. Substitutione, eaque fiat r=f. Deinde tio inter coordinata AP=x et PM=y=ar. Arque arbitras curuas A finitas, et super pore dato =V/b tem dS=Th', e dr(F'+b²T') =k¹-b²ST+V(ET

quatio inter nodi functio euanescat, t P functio t=0, et Q ostro t=0, ergo poni r=0 quicquid aequatio pro

Scholion 2.

360. Huius autem problematis solutio per Tabulae Fig. 4

$$\frac{dr(x+q)}{dt(x+q)}$$

ad quod omnes curuae conuenire debent, ponaturque AE=f et EC=b, si ergo sit r=f, fieri debet s=ab. Ad hoc sit S functio quaecunque ipsius r, quae abeat in F posito r=f, quo facto ponatur s=ab. Substituitur hic valor in superiore aequatione, eaque ita integretur vt posito u=a fiat r=f. Deinde ex ea aequatione prodibit aequatio inter coordinatas curuae quaesitae AMC nempe AP=x et PM=y, ex eo quod est x=ar et y=ar. Arque arbitrarie valor ipsius S dabit infinitas curuas AMC puncta A et C iungentes, et super quibus corpus descendens tempore dato =V/b perueniet ex A ad C. Sit autem dS=Th', erit q = b²T', atque $\frac{dr}{dt} = \frac{dr(F'+b²T')}{dt} = k¹-b²ST+V(ET+BT²)$ seu $\frac{dr}{dt} = Y 2$

descensus tempus habentes exhibere, tamen exiis quaelibet potest inueniri ex proprietate, quam prae reliquis omnibus possidet. Requiritur autem ad hanc rem pertractandam methodus isoperimetricorum, quam vt passim expostam hic non explicabimus.

caere, super qua corpus tempore brevissimo ex
A ad C pervenit. Q. E. I.

Corollarium I.

362. Si ergo dicatur $MG = mH = dx$, $mG = dy$,
et $Mm = \sqrt{(dx^2 + dy^2)} = ds$, erit $H\mu = dy + ddy$ et
 $m\mu = ds + dds$. His sufficientis habebitur $2\sigma d\frac{dy}{ds}$
 $= \frac{dy^2}{ds} - \frac{d^2ddw}{dx}$. In qua si ex potentis follicitan-
tibus determinentur σ , du , et ddw , habebitur
aequatio pro curva brachyfochroa. At temper
 ddw ita innotuet mn , ut mn ex calculo excedat.

Corollarium 2.

363. Sit radius oculi curvae $Mm\mu = r$ is-
que in plagam aeriis ab axe AP directus erit $r =$
 $\frac{ds^2}{ds^2}$, at est $d\frac{ds^2}{ds} = \frac{2ds \cdot dds - ds^2 \cdot d^2ds}{ds^3}$. Quare
erit $d\frac{ds^2}{ds} = \frac{2ds}{r}$, hinc prodibit ista aequatio $\frac{2ds^2}{r} =$
 $\frac{2ds \cdot dds - ds^2 \cdot d^2ds}{ds^3}$. Ubi notandum est esse $\frac{2ds^2}{r}$ vim centri-
fugam, qua curva in M secundum normalem ad
curvam premitur.

Corollarium 3.

364. Si ex potentis follicitantibus fiat $ds =$
 $Pdx + Qdy + Rds$; erit $du = Pdx + Qdy +$
 Rds et $ddw = Qmn + R.ng$, quia puncto m in
 n translato crescit dy particula mn et ds particu-

In ng . Qui
 $\frac{2dy}{ds}$, quibus
 $\frac{2dy - Qds}{ds}$.

365.

ventam la-
slicitantes
non excej-
tiae follici-
 ddw , qui
brachyfoc-

locum hal-
in eodem
dem plan-
tiae non i-
fochroa
terit inven-
culiaris ei-
fuerint poi-
est, si que-
nes omnin-
etiam non
tentiarum
no sunt p-
fochroan
si curvae
oblique ag-
rum, quan-
Tom. II.

re brevissimo ex

I.

$mH = dx$, $mG = dy$,
 $l\mu = dy + ddy$ et
habebitur $2\sigma d\frac{dy}{ds}$
rentis follicitan-
 ddw , habebitur
ona. At temper
x calculo excedat.

2.

le $Mm\mu = r$ is-
p directus erit $r =$
 $= \frac{ds^2}{ds^2}$. Quare
aequatio $\frac{2ds^2}{r} =$
 $= \frac{2ds \cdot dds - ds^2 \cdot d^2ds}{ds^3}$ vim centri-
im normalem ad

icantibus fiat $ds =$
 $= Pdx + Qdy +$
quia puncto m in
 mn et ds particu-

In ng . Quia autem est $ng = \frac{dy \cdot mn}{ds}$, erit $\frac{ddw}{mn} = -Q -$
 $\frac{2dy}{ds}$, quibus sufficientis habebitur ista aequatio $\frac{2dy}{ds} =$
 $\frac{2dy - Qds}{ds}$.

Scholion I.

365. Ex solutione intelligitur formulam in-
ventam latissime patere, atque ad potentias fol-
licitantes quascunque extendi, etiam resistentia
non excepta. Quaecunque enim fuerint poten-
tiae follicitantes, determinari potest tam du quam
 ddw , qui valores sufficienti dabunt aequationem pro
brachyfochroa quaesita. Attramen haec tantum
locum habent, si potentiarum directiones sint
in eodem plano; curva enim inuenta est in eo-
dem plano sita. Nihil tamen minus si poten-
tiae non fuerint in eodem plano, curva brachy-
fochroa in dato plano ope formulae huius po-
terit inveniri. In quolibet enim plano dato pe-
culiaris erit curva brachyfochroa quaecunque
fuerint potentiae follicitantes. Alia vero quaestio
est, si quaeratur linea brachyfochroa inter om-
nes omnino lineas data duo puncta jungentes;
etiam non in uno plano sitas. Quoties vero po-
tentiarum follicitantium directiones in eodem pla-
no sunt positae, dubium non est lineam brachy-
fochroam in eodem positam esse plano. Nam
si curvae non essent in eodem plano potentiae
oblique agerent, et propterea corpus non tan-
tum, quantum fieri potest, accelerarent. Ex hac
Tom. II. 2 igitur

igitur solutione tam linea absolute brachyochrona, si potentiarum sollicitantium directiones sunt in eodem plano, inuenitur, quam linea, quae in dato plano est brachyochrona, quaecumque fieriat potentiae sollicitantes.

Scholion 2.

366. Quaestionem hanc de linea brachyochrona seu celerissimi descensus primus produxit Cel. Ioh. Bernoulli, atque pures eius solutiones extant tam in A&L. Lipsi. quam Transactionibus Angl. et Comm. Acad. Paris. et alibi vbi hoc problema tam in hypothesi potentiae sollicitantis deorsum directae, quam pro viribus centripetis solum dederunt. Nemo autem problema fundamentale, quale hic dedimus, tam late patens praemisit, ut ad potentias quascumque et resistentiam etiam extendi posset. Sumserunt enim omnes $ddw=0$, quod semper perpetam fit, nisi directio potentiae sit MG vel mH. Et hanc ob rem Cel. Hermannus celsitavit, dum tali propositione ad brachyochronas in medio resistente inueniendas est usus in Comm. Acad. Petrop. A. 1727; quasque correctas dedi inisdem Comra. A. 1734. ex hoc ipso problemate.

PROPOSITIO 41.

Problema.

367. Si corpus perpetuo deorsum trahatur ut

qua-

SI

TU PUNCTI

quanti-
sper 9

brachyochrona-
directiones sunt
in linea, quae
s, quaecumque

Po

vis qua
 $v=sp$,
posito
quiete
ergo a
riatum
bitur si
est $l^2 = \frac{a}{g}$,
 $=ay^2$,
elyfloc
 $=\frac{dx^2 y^2}{y^2 a}$,
inuen
betur i

34
fen fit,
erit ve
 $=a$, i

36
 $\frac{Pdy}{dz}$. (3)

inea brachyochrona
eius solutiones
Transactionibus
alibi vbi hoc
riae sollicitan-
viribus centri-
autem problema
tam late patens
quascumque et resisten-
Sumserunt enim
tram fit, nisi directio
Er hanc ob
dum tali propositione
medio resistente
Acad. Petrop.
isdem Comra.

in trahatur ut
qua-

quacumque; inuenire lineam brachyochronam AMC sper qua corpus citissime ex A ad C descendit.

Solutio.

Posita AP=x; PM=y; et arcu AM=s, si vis quae corpus in M deorsum trahet =P; erit $v=spdx$ hoc integrali ita accepto ut euanciscat quiete inchoare ponitur: atque $dv=spdx$. Erit ergo $du=spdx=dv$ et $ddw=0$, quia dx inuariatum manet, eunte m in n . Quocirca habebitur ista aequatio $a.v.d.\frac{dx}{ds} = \frac{dy ds}{ds}$, cuius integralis est $l^2 = 2 \frac{y^2}{a}$ seu $vd s^2 = ady^2$, hincque $dx^2 spdx = ay^2 ds^2 spdx$. Quamobrem pro linea brachyochrona quaerita habebitur ista aequatio $dy = \frac{dx \sqrt{spdx}}{\sqrt{(a-y^2)spdx}}$ in qua indeterminatae x et y sunt a se inuicem separatae. Curuae autem longitudo habetur ex hac aequatione $ds = \frac{dx \sqrt{a}}{\sqrt{(a-y^2)spdx}}$. Q.E.L.

Corollarium I.

368. In A igitur vbi celeritas corporis evanescit seu fit $Pdx=0$, erit $dy=0$ seu tangens curuae in A erit verticalis incidens in AP. At vbi fit $spdx = a$, ibi tangens curuae erit horizontalis.

Corollarium 2.

369. Quia $ddw=0$, et $du=spdx$, erit $\frac{Pdy}{dz} = \frac{Pdy}{dz}$ vis normalis, qua cur-

va in M secundum normalem versus axem AP ductam premitur. Consequenter vis normalis est aequalis vi centrifugae et in eandem plagam tendens. Quocirca linea brachyochrona hanc habet proprietatem, ut tota pressio, qua curva premitur, sit duplo maior quamvis normalis sola. In sequentibus vero demonstrabimus hanc proprietatem in omnibus lineis brachyochronis sive in vacuo sive in medio resistente locum habere.

Corollarium 3.

370. Propter arbitrarium a dantur infinitae curvae brachyochronae omnes in A initium habentes. Atque hac littera a effici potest, ut curva ex A per datum punctum C transeat, quae erit linea inter A et C, super qua tempus est minimum.

Corollarium 4.

371. Quia curva AMC alicubi habet tangentem horizontalem, sit ea BC et in C sumatur alius axis verticalis CQ. Sit CQ = X, QM = Y et CM = S, erit $dX = -dx$, $dY = -dy$ et $dS = -ds$; atque $\int Pdx = a - \int P'dX$ integrali $\int P'dX$ ita accepto ut evanescat positio X = 0. Ad hunc ergo axem CQ si curva referatur, habebitur ista aequatio $dY = \frac{dx \sqrt{a - Pdx}}{\sqrt{Pdx}}$ seu $dS = \frac{dx \sqrt{a}}{\sqrt{Pdx}}$.

Corollarium 5.

372. Haec ergo omnes curvae ad utramque partem axis CQ duos arcus habent similes et aequales.

S

UT PUNCTI

les. ;
curva
moti ;
se par-
forte p-
sit neg-
poterit

axem AP
normalis est
plagam ten-
na hanc ha-
qua curva pre-
lis sola. In se-
proprietatem
sive in vacuo

37

g, e
brachy/
pothell
 $\frac{dx \sqrt{b}}{\sqrt{b-s}}$
 $dY = \frac{dx}{\sqrt{b}}$

ntur infinitae
A initium ha-
orell, ut cur-
ansent, quae
impus est mi-

== 2V/b
cycloidi
& desc
modum
Geom
dentur
qua cor
tur si c
horizon
fiens; i
curvae
efficitur
pertingi

habet tangen-
C sumatur a-
X, QM = Y
= -dy et dS
egrali $\int P'dX$
C = 0. Ad
atur, habebi-
dS = $\frac{dx \sqrt{a}}{\sqrt{Pdx}}$
ad utramque
iles et aequa-
les.

les. Simili modo ad utramque partem axis AB curva aequaliter est disposita. Quamobrem huiusmodi curvae infinitas diametros habebunt inter se parallelas, et ad distantiam BC positas; nisi forte potentia follicitans ita accipiat, ut supra A sit negativa, quo casu curva CMA sursum tendere poterit et partem concavam deorsum convertere.

Exemplum I.

373. Sit potentia follicitans uniformis seu P = g, erit $\int Pdx = gx$; vnde loco a posito g^2 pro brachyochrona in hac potentiae follicitantis hypothese habebitur ista aequatio $dy = \frac{dx \sqrt{g^2}}{\sqrt{b-s}}$ seu $d = \frac{dx \sqrt{b}}{\sqrt{b-s}}$. At si aequatio ad axem CQ referatur erit $dY = \frac{dx \sqrt{b-x}}{\sqrt{x}}$ et $dS = \frac{dx \sqrt{b}}{\sqrt{x}}$ cuius integralis est $S = 2\sqrt{bx}$. Ex qua aequatione patet curvam esse cycloidem super basi horizontali a circulo diametri b descriptam et deorsum concavam: quemadmodum hoc a Cel. Ioh. Bernoulli aliisque eximiiis Geometricis jam pridem est inventum. Si itaque dentur duo quaecunque puncta A et M, linea super qua corpus ex A criffime ad M descendit, invenitur si describatur cyclois cuspidem in A, et basem horizontalem habens, atque per punctum M transit; id quod ex eo, quod omnes cycloides sunt curvae similes, ex unica descripta cycloide facile efficitur. Tempus autem, quo corpus ex A ad M pertingit, quodque est minimum, erit $\int \frac{dx \sqrt{b}}{\sqrt{x}}$ etc

et curvae AM longitudo erit $= \int \frac{dx \sqrt{b^2 - x^2}}{\sqrt{b^2 - x^2}} = a b - a \sqrt{b^2 - x^2}$. Cum autem sit $PM = y = \int \frac{xdx}{\sqrt{b^2 - x^2}}$; erit tempus per AM $= \frac{2a + 2\sqrt{b^2 - x^2}}{\sqrt{g}}$ = arcui in circulo diametri b cuius sinus versus est $= x$ ducto in $\frac{2}{\sqrt{g}}$.

Exemplum 2.

374. Si potentia follicitans P fuerit vt potentias quaecunque abscissae CQ, nempe $P = \frac{X^n}{X^{n+1}}$

erit $\int P dX = \frac{X^{n+1}}{(n+1) \int^n$. Consequenter curua brachyochrona AMC exprimitur hac aequatione $dY = \frac{dX \sqrt{(n+1) a f^n - X^{n+1}}}{X^{n+1}}$ seu $dS = \frac{dX \sqrt{(n+1) a f^n}}{X^{n+1}}$, ita vt sit $S = \frac{2X^{1-\frac{n}{2}}}{1-\frac{n}{2}} \sqrt{(n+1) a f^n}$

Quare si fuerit vel $n=1$ vel $n>1$ curua CM erit infinite magna, seu ipsa recta BC. Cuspis autem curuae A seu locus in quo motus incipit habetur sumendo $CQ=BA = \sqrt{(n+1) a f^n}$. Curuae prodibunt algebraicae si fuerit $n = \frac{1+2m}{2}$ denotante m numerum integrum affirmatiuum quemcunque. His igitur casibus erit n numerus negatiuus, unitate minor, ita tamen vt $n+1$ sit numerus affirmatiuus. Sic $n=1$, erit $n=-\frac{1}{2}$. Quare fiet $dY = \frac{dX}{X^{\frac{3}{2}}}$

SPPER

$\frac{dX}{X^{\frac{3}{2}}} \sqrt{\frac{2}{3} a f - X^2}$, cuius integralis est $Y = \frac{2a \sqrt{\frac{2}{3} a f - X^2}}{3 \sqrt{\frac{2}{3} a f}} - \frac{2}{3} a f \sqrt{\frac{2}{3} a f - X^2}$ = arcui in circulo alicuius hypothese alicuae curuae alicuius hypothese

375. Es

simul solutio potentia follicitans curua in puncto horizontali, tangentem verticali curua data habet. $\int P dX$ arque $\frac{2a \sqrt{a f - X^2}}{(n+1) \sqrt{2X}}$ = M ponatur $r = \frac{2a \sqrt{a f - X^2}}{\sqrt{2X}}$. Quare r = radius curuae; ita sinus cum verticali quae quaeritur quam corpus dY , ex quo illi ipsi finni

Y PUNCTI

$\frac{dX}{X^{\frac{3}{2}}} = a b - a \sqrt{b^2 - x^2}$ = arcui in circulo x ducto in $\frac{2}{\sqrt{g}}$.

erit vt potentias $P = \frac{X^n}{X^{n+1}}$

erit $\int P dX = \frac{X^{n+1}}{(n+1) \int^n$. Consequenter curua brachyochrona AMC exprimitur hac aequatione $dY = \frac{dX \sqrt{(n+1) a f^n - X^{n+1}}}{X^{n+1}}$ seu $dS = \frac{dX \sqrt{(n+1) a f^n}}{X^{n+1}}$, ita vt sit $S = \frac{2X^{1-\frac{n}{2}}}{1-\frac{n}{2}} \sqrt{(n+1) a f^n}$. Quare si fuerit vel $n=1$ vel $n>1$ curua CM erit infinite magna, seu ipsa recta BC. Cuspis autem curuae A seu locus in quo motus incipit habetur sumendo $CQ=BA = \sqrt{(n+1) a f^n}$. Curuae prodibunt algebraicae si fuerit $n = \frac{1+2m}{2}$ denotante m numerum integrum affirmatiuum quemcunque. His igitur casibus erit n numerus negatiuus, unitate minor, ita tamen vt $n+1$ sit numerus affirmatiuus. Sic $n=1$, erit $n=-\frac{1}{2}$. Quare fiet $dY = \frac{dX}{X^{\frac{3}{2}}}$

$\frac{dX}{X^{\frac{3}{2}}} \sqrt{\frac{2}{3} a f - X^2}$, cuius integralis est $Y = \frac{2a \sqrt{\frac{2}{3} a f - X^2}}{3 \sqrt{\frac{2}{3} a f}} - \frac{2}{3} a f \sqrt{\frac{2}{3} a f - X^2}$. Quae aequatio ab irrationalitate liberata sit ordinis sexti. Simili modo alicuae curuae algebraicae inueniuntur, quae in certis hypothesebus sunt brachyochronae.

Scholion I.

375. Ex data problematis solutione sequitur simul solutio problematis inuersi, quo quaeritur potentia follicitans deorsum directam, talis vt data curua sit brachyochrona. Debet autem haec curua in puncto infimo C habere tangentem horizontalem, et alicubi in A ubi est motus initium, tangentem verticalem. Vt si fuerit aequatio pro curua data haec $dY = R dX$, erit $R = \sqrt{P dX} = a - \int P dX$ arque $\int P dX = \frac{a^2}{R^2 + 1}$. Vnde inuenitur $P = \frac{2a \sqrt{a f - X^2}}{(R^2 + 1) \sqrt{2X}}$. Si ergo radius osculi in M ponatur r , propter $r = \frac{a^2}{R^2 + 1}$ habebitur $P = \frac{2a \sqrt{a f - X^2}}{\sqrt{2X}}$. Quare problema hac vnica soluetur analogia: vt radius osculi curuae in M ad lineam datam; ita sinus anguli, quem tangens curuae in M cum verticali facit, ad potentiam follicitans, quae quaeritur. Altitudo vero debita celeritati, quam corpus in M habet, est $a - \int P dX = \frac{a^2}{R^2 + 1} = \frac{a \sqrt{a f - X^2}}{R^2 + 1}$, ex quo sequitur celeritatem corporis esse illi ipsi finni anguli, quem tangens curuae cum verticali

verticali constituit, proportionalem. Vt si sit curva CMA circulus radio c descriptus; erit $r = c$ et $dY = \frac{cdx - xdx}{\sqrt{(cx-x)^2}}$ atque $dS = \frac{cdx}{\sqrt{(cx-x)^2}}$, ex quibus sit $P = \frac{2c^2}{c^2-x^2} = \frac{2c}{c-x}$. Vis ergo corpus deorsum trahens proportionalis esse debet abscissae AP, cui etiam celeritas est proportionalis.

Scholion 2.

376. Inventa linea brachyochrona pro hypothesis potentiae sollicitantis deorsum tendentis, ordo requireret, vt lineas brachyochronas in hypothesis virium centripetarum determinaremus. Tabula X. At propositio fundamentalis (361.) ita est comparata, vt elementa curvae Mm et $m\mu$ ad axem AP et ordinatas orthogonales MP, $m\mu$ referantur, quod ad casum virium centripetarum non commode quadrat. Videtur quidem elementa MG et mH vt convergentia ad centrum virium considerari posse; sed hic ipse error, qui ex hoc oritur, quod elementa MG et mH non essent parallela, vt propositio fundamentalis requirit, perperam negligitur. Perficuum hoc reddi potest determinando radio osculi, qui si MG et mH fuerint inter se parallela est $= MG: d. \frac{mC}{m}$, quae autem expressio non locum habet, si MG et mH ad centrum virium convergunt. Quare antequam ad brachyochronas in hypothesis virium centripetarum accedamus, ex propositione fundamentalis

tali generaque potentiamodatarum in Pinas pro vtos, dum consentant

1. Vt si sit curva; erit $r = c$ $\frac{dx}{c-x}$, ex quibus ergo corpus debet abscissae rionalis.

377. ea linea erit motum praevia vis centrifuga

Quaecumque sollicitantes quarum alidum MP. quae secundum x , PM: scribitur in viribus vis $= \frac{Pdx - Qdy}{r}$. Cum hac (364.) est Tom. II.

hrona pro hypothesis tendentis, rionas in) ita est comparata ad axem $m\mu$ referantur, quod ad casum virium centripetarum non commode quadrat. Videtur quidem elementa MG et mH vt convergentia ad centrum virium considerari posse; sed hic ipse error, qui ex hoc oritur, quod elementa MG et mH non essent parallela, vt propositio fundamentalis requirit, perperam negligitur. Perficuum hoc reddi potest determinando radio osculi, qui si MG et mH fuerint inter se parallela est $= MG: d. \frac{mC}{m}$, quae autem expressio non locum habet, si MG et mH ad centrum virium convergunt. Quare antequam ad brachyochronas in hypothesis virium centripetarum accedamus, ex propositione fundamentalis

tali generalem derivabimus proprietatem cuiusque potentiarum sollicitantium hypothesis accomodatarum. Ex quibus perspicitur Cel. Hermannum in Phoronomia aliosque, qui brachyochronas pro viribus centripetis dederunt, esse deceptos, dum vti sunt principio cum veritate non consentaneo, vt mox indicabitur.

PROPOSITIO 42. Theorema.

377. Quaecumque fuerint potentiae sollicitantes, Tabula X. ea linea erit brachyochrona, quam corpus super ea motum praevia vi duplo maiore, quam est vel sola vis centrifuga, vel sola vis normalis. Fig. 2.

Demonstratio.

Quaecumque et quotcumque fuerint potentiae sollicitantes, eae omnes in binas resoluti possunt, quarum altera trahat secundum MG altera secundum MP. Sit illa secundum MG trahens $= P$ et quae secundum MP trahit $= Q$, et dicantur AP $= x$, PM $= y$, et AM $= r$; itemque altitudo celsitanti in M debita $= v$. Erit ex his duabus viribus vis tangentialis $= \frac{Pdx - Qdy}{r}$, et vis normalis $= \frac{Pdy + Qdx}{r}$. Hanc ob rem erit $d\dot{v} = Pdx - Qdy$. Cum hac expressione comparatur, quod supra (364.) est allatum, vbi posuimus $d\dot{v} = Pdx + Qdy$ Aa